

211/2160

A FELSZŐZEMPLÉNI
REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE

1907. SZEPTEMBER 10-ÉN KISRÁSKÁN
TARTOTT ŐSZI KÖZGYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE
PÉTER MIHÁLY
EGYHÁZMEGYEI PAPI FŐJEGYZŐ.

XXVI. FÜZET.

SÁROSPATAK, 1907.
NYOMTATTA RADIL KÁROLY A REF. FŐISKOLA BETŰIVEL.

A FELSŐZEMPLÉNI
REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE

1907. SZEPTEMBER 10-ÉN KISRÁSKÁN
TARTOTT ŐSZI KÖZGYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

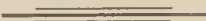
SZERKESZTETTE

PÉTER MIHÁLY
EGYHÁZMEGYEI PAPI FŐJEGYZŐ.

XXVI. FÜZET.

SÁROSPATAK, 1907.
NYOMTATTA RADIL KÁROLY A REF. FŐISKOLA BETŰIVEL.

JEGYZŐKÖNYVE.

Jelen voltak:

Hutka József esperes és Dókus Ernő egyházmegyei gondnok kettős elnökléte alatt: Szeghő Béni, Kozma Antal, Kádár János, Tudja Mihály, Virág József papi, Dókus Gyula, Dókus László, Bernáth Aladár világi tanácsbírák. Dr. Isépy Tihamér egyházmegyei ügyész. Mint jegyzők: Péter Mihály papi fő-, Isépy Zoltán világi főjegyző, Sütő Kálmán papi aljegyző, Janka Károly h.-jegyző. Cseh Pál alsómihályi, ifj. Hubay Bertalan b.-újlaki, Bottka Bertalan gercselyi, Séra János hardicsai, Sallay Béla kisbárii, Rácz József kistráskai, Erdélyi András lasztóci, Tomory Pál m.-izsépi, Kiss Tamás málcái, Sztankovics Lajos nagytráskai, Román Ernő nagytoronyai, Nyitray Lajos tussai lelkészek. Körössy György csarnahói s.-lelkész. — Mint egyházi küldöttek: Ilosvay Zsigmond főgondnok alsómihályi, Kovács János gondnok csarnahói, Szakácsi Miklós gercselyi, Ugray Lajos presbyter homonnai, Peti András gondnok hardicsai, Szenczy Bálint gondnok kisazari, Tóth János gondnok kisbárii, Kiss János gondnok nagybárii, ifj. Király József gondnok kistráskai, Kovács Lajos ladamóci, Karakó Ferenc szürnyegi, Nyomárkay Aurél főgondnok málcái, Mento János gondnok nagytoronyai, Kiszti István gondnok zempléni, Tóth András gondnok n.-ráskai, küldöttek, több tanító és számos érdeklődő.

Elmaradásukat igazolták: Nemes Lajos világi tanácsbíró, Kozma Gedeon szőlőskei, Szombathy Antal kolbásai, Melkó István ladamóci lelkészek. Fejes István tb. esperes, sátoraljaujhelyi lelkész.

1. A közgyűlést megelőzőleg istenitisztelet tartatott a templomban, amely alkalommal Sallay Béla kisbárii lelkész imádkozott bensőségteljesen.

2. Dókus Ernő egyházmegyei gondnok a közgyűlést egész terjedelmében jegyzőkönyvbe vétetni rendelt következő nagyszabású, egyházi közéletünket megvilágító beszéddel nyitotta meg:

Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlés!

Nem vagyok hive se a chablonoknak, se a drága idő oknélküli elpazarolásának a gondolatot helyettesítő, tetszetős, bombasztikus phrasisokkal s ezért nem fogok mindannyiszor egyházmegyénk gyűléseinek különben is túlságosan rövidre szabott idejéből és fontos ügyeink intézésétől egy jó részt magamnak, illetőleg gondnoki megnyitó beszédeknek lefoglalni, de némaságra kárhoztatva látni se kívánom a gondnoki széket s ezért szót fogok kérni mindannyiszor, néhány rövid pillanatra, valahányszor mondanivalóm lesz az egyházi adminisztráció körébe vágó kérdésekben, sőt e körön kívül eső, egyházunkat érdeklő, actualis kérdésekben is, részint azért, hogy azok iránt szélesebb körben figyelmet ébresszek, az érdeklődést ébren tartsam, részint, hogy — ha szükségét látnám — az egyházmegye birálatát, intézkedését kikérjem.

Aki egyházunk történelmét lapozgatja s főleg, ha ezenkívül még ezen történetnek félszázadon keresztül közvetlen szemlélője volt, tanúbizonyságot tehet róla, hogy egyházunk életében gyakran fordultak elő egyes kedvezőtlen tünetek, melyek közéről tekintve veszedelmeseknek látszottak, az idők folyamán azonban elenyésztek, anélkül, hogy mélyreható nyomokat hagytak volna magok után. — Ily kedvezőtlen jelenségekkel az utóbbi időkben mind gyakrabban találkozunk s ha ezek nem töltenek is el aggodalommal egyházunk jövője, szabadelvű irányban való fejlődése, jogaink megoltalmazása és újabbak szerzése tekintetében, mindenesetre eléggé fontosak arra, hogy figyelmünket magokra tereljék. — Mert habár nem tartom is helyesnek, hogy egy gyufaszál fellobbanása miatt megkondíttassanak a vészjelző harangok; könnyelműségnek tartanám lenézni, figyelmen kívül hagyni a kicsiny gyufaszál tüzét, holott az nagy veszedelem okozója is lehet. Így nem tulajdonítok túlságosan nagy fontosságot annak, hogy a legsürgősebb szükségleteink, terheink, kötelezettségeink enyhítésére a két protestáns egyháznak ígért három millióról a legilletékesebb helyen azon nézet uralkodik, hogy ezen összeg körülbelül aequivalense azon óriási tőke jövedelmének, amelynek a róm kath. egyház élvezetében van s mely utóbbinak állami megváltása iránt kezdeményező lépések

tétetnek folyamatba, — hogy ugyanazon dúzgzadag egyház szerzeteseit és apácáit, mellékútakon állami dotációkban részesítik, — hogy illetékes helyen a protestánsok ügyei bizonyos animositással kezeltetnek, azok kielégíthetetlen követeléseiről legendák adatnak közre, hatalmi túlkapásaik megtörése végett erős szervezkedésre hivatnak fel a hivek, vagy hogy az országgyűlés képviselőháza hivatalosan jelenik meg egyik felekezeti ünnepét képező úrnapi körmenetben: de fontosnak tartom, hogy mind ez hivatalos és hivatott vezéreink tiltakozása nélkül, sőt passiva assistentiája mellett történhetik meg, nem az értesülés hiánya vagy indolentiájuk miatt, de azért, mert nem képesek útját állani az uralkodó hangulatnak, szellemnek, mert erélyes fellépésök nyomán nem járna biztató siker, mert szavok a pusztában elhangzó szó lenne. Én sem azért említem ezeket, mintha panaszsra, ellenállásra akarnám bátorítani, sorakoztatni hitem sorsosait, de hogy jelezzem a helyzetet és keressem az óvszert, mellyel localisálhatjuk a bajt, körülbástyázhatjuk, megvédelmezhetjük egyházunknak a múltban nagy küzdelmek árán megszerzett és soha fel nem adott jogait, addig, míg a viszonyok ismét kedvezőbbben fognak alakulni. A védelemnek ezen szere, nézetem szerint, sem a tiltakozás, sem a duzzogás nem lehet, hanem ugyanaz, ami a múltakban megmentette egyházunkat vész és vihar között: az erős összetartás s a legcsekélyebb résznek, alkalomnak felhasználása jogaink gyarapítására, azoknak törvényekkel, intézményekkel való megerősítésére, biztosítására. — Tegyük azért félre mindazt, ami elválaszt s ami ezt a szerencsétlen országot politikai, társadalmi téren széttagoalta, egymással szembeállította s ezzel teljesen meggyöngítette, de legyünk egyek vallásunk, egyházunk, jogaink megvédelmezésében, — támogassuk igaz szível azokat, kik e célt őszintén, magáért a célért munkálják, használjunk fel minden hatalmi, politikai, társadalmi összeköttetést egyházunk érdekeinek előmozdítására s ez irányban először is az 1848. évi XX. t.-c. ben elvállalt kötelezettség teljesítésének biztosítására s ha ezeket sikerrel tettük meg, akkor kapuinkon az ördögök sem fognak diadalmaskodni.

Ez irányban kétségkívül egy lépést fogunk előre tenni az által, hogy remélhetőleg ez év őszén törvénnyel lesz biztosítva már azon három milliónyi dotáció, mely mostanáig csak költségvetésen, csak ministeri rendeleten alapszik. — Amiért ezt itt, ezen alkalommal felemlitem, azért teszem, mert nem szeretném, ha azzal szemben oly igények formáltatnának, melyek okvetlenül csalódással végződnének. — Ne legyünk tehát azon reményben, hogy ez

sajnálni fogja azon összes bajainkat, melyeket memorandumunkban feltártunk, hogy lelkészeink minimális fizetésének 2400 koronáig leendő kiegészítése, ezek ötödéves korpótléka, — kulturális és humanitárius célú, tanár és lelkész-képző intézeteink fenntartásából származó kiadásaink fedezésére szükséges összegeket fogja rendelkezésünkre bocsátani, vagy biztosítani, vagy legalább is kiállításba helyezni; nem, uraim! meggyőződésem szerint, ezen törvény ugyanazon keretben fog maradni, melyet a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr múlt évi 48848 sz. a. rendeletében megjelölt. De én ezuttal is azon nézetemnek adok kifejezést, hogy fogadjuk örömmel a tényt, mely részünkre törvénnyel biztosítja a dotációt, biztosítja minden ellenszolgáltatás nélkül s anélkül, hogy ez által akár önkormányzatunk hatalmas épületéből egy újabb kő tört volna ki, vagy hogy az egyházunk erejének, erkölcsi tartalmának, tekintélyének lazítására szolgálna, amint történt az a közel múltban, felekezeti tanáraink és tanítóink fizetésének kiegészítésénél. Talán majd következnek jobb idők, mikor igényeinket, úgy erkölcsi mint anyagi tekintetben, a siker reményével fogjuk érvényesíthetni, de a jelen viszonyok között, minden erélyes fellépés kárbaveszett fáradság volna és határozott vereséggel végződnek.

A másik lépés, mely helyzetünk szilárdításához vezet, azon kilenc törvény, mely Ő felsége által szentesítve, a múlt hó elsején lépett életbe s melyeknek a gyakorlati életbe leendő zavartalan átültetése, egyházmegyénk mai gyűlésének egyik eminens tárgya. Bár egy múlt alkalommal volt már szerencsém foglalkozni az új törvények főbb s az előbbi törvényektől eltérő intézkedéseivel, mégis szívesen tárgyalnám azokat ezúttal is részletesen, de eltilt ettől a rendelkezésre álló rövid idő s azon körülmény, hogy mind ezen kérdésekkel még a mai ülés folyamán találkozom. Van azonban két kérdés, melyekre nézve kivételt kell tennem, melyek aktualitásuknál fogva első rangú fontosságra tettek szert: ezek egyike a lelkészi nyugdíj- és özvegy-árva gyámintézetéről szóló VII-ik t.-c., s a másik a lelkészi fizetések kiegészítése iránt intézkedő 1898: XIV. t. c. revidiójának kérdése.

Nem tagadom, nehéz helyzetben vagyok, mikor a lelkészi nyugdíjintézet ügyét e helyen tárgyalom; helyzetemet nehezzé teszi az, hogy az egyetemes konvent kegye ezen intézmény élére állított s a törvény végrehajtásának vezetésével bizott meg. S habár a törvény meghozatalában nem vevén közvetlen részt, annak üdvös intézkedései nem irhatók javamra és fogyatékosságai terhemre, mégis méltóztassanak a két állást egymástól elválasztva, az álta-

lam itt elmondandókat kizárólag az egyházmegye gondnoka által mondottaknak tekinteni s ilyen minőségemben annak constatálását megengedi, hogy nem találtam még kérdést, melynek megoldása oly türelmetlenül lett volna sürgetve, melynek tárgyalása az érdekeltekben oly csekély érdeklődést ébresztett volna és amely utólag oly vehemens és elfogult kritika tárgyát képezte volna, mint a lelkészi nyugdíjintézetéről szóló törvény. Azt azonban elismerem én is, hogy a törvény életbeléptetése kedvezőtlen időre esik, amikor az előbb is nehéz megélhetési viszonyok, még sokkal súlyosabbakká váltak és elismerem azt is, hogy a törvény intézkedései néhol hézagosak, homályosak s ennek folytán pótlást, felvilágosítást, enyhítést igényelnek. Ezeket elismerve, három utat találok, melyeken a bajt orvosolni lehetne, t. i. a törvénynek a zsinat által leendő módosítása, — a törvény végrehajtásának azon időig leendő elhalasztása, míg a minimális lelkészi fizetés 2400 korona és ötször ismétlődő 200 koronás ötödéves korpótlék lesz, vagy az egyetemes konventnek oly intézkedései, melyek a törvény súlyos intézkedéseinek élet elvonnák, vagy legalább is tompítanak. Az első helyen említett megoldást azért tartom nehezen kivihetőnek, mert alig hiszem, hogy a kormány vállalkoznék oly törvény módosítását hozni. Ő felsége előtt javaslatba, mely életbeléptetve nem lévén, célszerűtlensége gyakorlatilag még beigazolást nem nyerhetett, továbbá, mert attól tartok, hogy ily eljárás az önkormányzati képességeink komolyságába vetett hitet fogná megrendíteni s végül, mert a törvény — mely szakférfiak hosszas és alapos tanulmányára van fektetve — aligha lenne úgy módosítható, hogy a célnak megfelelően s az érdekelteket ne terhelje, mert ha ez lehetséges lenne, úgy bizonyára már eredetileg akként szerkesztette volna ugyanazon törvényhozó testület, melynek feladata lenne a revízió. A második mód lenne a törvény végrehajtásának elhalasztása azon időre, amikor a lelkészi fizetés az egyházi törvényekben kilátásba helyezett összegig lesz kiegészítve. Ilát én a megoldásnak ezt a módját is igen meggondolandónak tartom, részint azért, mert a fizetékiegészítés emelését a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr 48848/1906. sz. a. ismert rendeletében nagyon távoli időre, akkorra helyezte kilátásba, mikor az ország pénzügyi helyzete meg fog javulni, részint vagy a végrehajtás megszüntetése vagy elhalasztása által a kormány által kifejezetten a lelkészi nyugdíjintézetre adott 400000 kor. évi államsegély el fog maradni, részint, mert ez által az országos özvegy-árva gyámintézet vagy nem lesz képes újabb özvegyeket és árvákat gyámoltásban részesíteni, vagy kény-

telen lesz azok jelenlegi évi illetményeit leszállítani, vagy a tagok évi járulékát tetemesen felemelni, mert — amint az egyetemes konvent jegyzőkönyvei igazolják, — ezen intézet az országos közalap ismételt rendkívüli és már alig ismétélhető és fokozható segélye nélkül, az ideig se lett volna képes magát önerejéből fel tartani, pedig amint évi számadásai tanúsítják, ezen alap, mely 1897-ben 3335 frtot adott ki, 1907-ben már 200000 koronát előirányzott özvegyek és árvák segélyezésére, vagyis szükséglete évenként 20000 koronával emelkedik és még körülbelöl húsz évig fog folytonosan ugyanilyen emelkedést mutatni.

Anélkül tehát, hogy én a nagytiszteletű egyházmegyei közgyűlésre vagy bármelyik tagjának elhatározására, a legcsekélyebb befolyást gyakorolni kívánám, kifejezést adok azon egyéni nézetemnek, hogy leginkább célravezetőnek a harmadik utat tartom, mely szerint felkérendő lenne az egyetemes konvent a végrehajtás terén oly intézkedések tételére, melyek elviselhetőkké tennék az érdekeltek terheit, méltányossá, igazságossá, áldásossá tennék az intézmény működését. S ha a nagytiszteletű egyházmegyei közgyűlés a tárgyalás folyamán ez utóbbi utat választandja, úgy én készséggel fogom határozatát részletes javaslatokkal támogatni.

A másik fontos kérdés, melyről megemlékezni kívánok, a lelkészi fizetések kiegészítéséről szóló 1898: XIV. t. c. revíziója. Erről azért kívánok röviden említést tenni, mert úgy magán érintkezésben, valamint hivatalos határozatokban a nyilvánosság organumaiban is azon felfogással találkoztam, mintha ezen törvény imperative rendelné el a tíz évenkénti revíziót. Ez tévedés. A törvény szerint az egyszer megállapított fizetés meg nem változtatható, illetőleg lejjebb nem szállítható s ezen dispositió nekünk biztosítékul és megnyugtatóul szolgálhat. A revízió tíz évenként csupán a termények árára és munkabérekre vonatkozik, melyekre nézve a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr f. évi június hó 27-ről 62475. sz. a. kelt rendeletében felajánlotta, hogy az általános revisió mellőzésével csak azon egyházakban revideáltassanak a terményárak és munkabérek, hol ezt az illető lelkész, illetőleg egyházi felsőbb hatóság fogja kérelmezni, míg a többiekben a munka és terménybeli szolgáltatások régi értéke hagyatnék meg az 1909-ik évi január 1-ső napjától kezdődő tíz éven át. Tekintettel arra, hogy az utóbbi tíz éven át a termény és munkabeli szolgáltatások értéke inkább emelkedő, mint csökkenő eredményt tüntet fel. — tekintve, hogy a törvény 15-ik szakasza különben is mindig megengedi, hogy az el nem hárítható, állandó természetű jövedelem-

csökkenésért az illető kárpótlást kérhessen, — tekintettel arra, hogy a miniszter úr fent idézett rendelete szerint a lelkészek jövedelmeit úgyszólván rövid idő alatt általános revisió alá fog kelleni venni, én magam részéről a kérdésnek az ajánlott módon leendő megoldását helyesnek találom és elfogadásra ajánlom. Az általános revisióval akkor fogok tüzetesebben foglalkozni, mikor az actualis lesz; legyen szabad azonban ezuttal nekem, ki a lelkészi fizetések eredeti megállapításánál tevékeny részt vettem, azon egyéni nézetemnek adni kifejezést, hogy eltekintve néhány esettől, a lelkészi fizetések általános revisiója, a magyar református lelkészi karnak nem áll érdekében.

Ezek rövid elmondása után, elnöktársammal együtt szívesen üdvözlöm a nagytiszteletű egyházmegyei közgyűlés megjelent tagjait s a gyűlést megnyitottnak nyilvánítom.

3. U. e. közgyűlés 79. pontja szerint a Bessenyei István világi tanácsbíró lemondásával megüresedett tanácsbírói állásra és a 80-ik pont szerint a Dókus László világi főjegyzőnek tanácsbíróvá történt megválasztásával megüresedett világi főjegyzői állásra a szavazatok június 1-ig elrendeltettek.

A szavazathontó-bizottságnak 1907. évi június 4-én Sátoraljaujhelyen tartott ülésében felvett jegyzőkönyve szerint mindkét állásra beadatott összesen 29-29 érvényes szavazat, ebből esett a tanácsbírói állás betöltésénél Bernáth Aladárra 19, Izsépi Zoltánra 6, Bajusz Andorra 3, dr. Nyomárkay Ödönre 1 szavazat; a világi főjegyzői állás betöltésénél Izsépi Zoltánra 20, Bernáth Aladárra 9 szavazat. Így a világi tanácsbírói állásra szavazattöbbséggel Bernáth Aladár, a világi főjegyzői állásra Izsépi Zoltán választották meg.

Egyházmegyénk ezek alapján Bernáth Aladárt megválasztott világi tanácsbírónak, Izsépi Zoltánt megválasztott világi főjegyzőnek ezennel kijelenti, kik miután a hivatalos esküt letették, esperesnek üdvözlő s megválasztottaknak erre adott szép üdvözlő válaszuk után helyöket a tanácskozás asztalánál elfoglalták.

4. Olvastatott özv. Hegedüs Sándorné köszönő-levele a néhai férje elhunytá alkalmából tavaszi egyházmegyei közgyűlésünkben 5. sz. alatt hozzá küldött részvét iratra.

Tudomásúl vétetik.

5. Olvasztatott gróf Tisza István dunántúli egyházkerületi főgondnok köszönő-levele a tavaszi egyházmegyei közgyűlésünk-ből 9. sz. alatt hozzá küldött azon üdvözlő iratra, melyben őt dunántúli egyházkerületi főgondnokká történt megválasztása alkalmából egyházmegyénk üdvözölte.

Tudomásúl vétetik.

6. Tavaszi egyházmegyei közgyűlésünk 17. sz. alatt felhívta a nagybárii egyház előjáróságát, miszerint tegyen jelen az őszi gyűlésen arra nézve, hogy miképen lett a gondnoki számadás ügye tisztába hozva?

A lelkész jelentése szerint Bogoly József volt nagybárii gondnok 1903-ban, midőn gondnok volt, 174 kor. 27 fillért a sajátjából fizetett ki az egyház céljaira, mert a gondnoki számadás helytelenül volt összeállítva. Most ez összeget az egyháztól visszakapta. Így ez ügy rendezve van.

Tudomásúl vétetik.

7. F. évi tavaszi egyházmegyei közgyűlésünk 19. b) alatti határozatával utasított a tussai, abarai, nagyráskai, hardicsai és magyarsasi egyházak előjárósága, hogy a hiányzó iskolai tanszereket mielőbb szerezzék be. Ha pedig ezt önerejükből tenni nem képesek, folyamodjanak a hiányzó tanszerekért a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumhoz. Erre nézve az illető iskolalátogatási jegyzőkönyvekből az tűnik ki, hogy Tussán, Abarán az egyház a hiányokat némileg pótolta. A tussai egyház befelelése szerint 1905-ben folyamodott az egyház a hiányzó tanszerekért a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumhoz, de még eddig nem kapta meg. Nagyráska a miniszteriumtól kapott tanszereket. Hardicsán a felszerelési hiányok pótlása tekintetében semmi sem történt. Magyarsason az iskola külső állapota is megfelelő. A fentemlített pótlások mellett is hiányos még a felszerelés Tussán, Abarán és Hardicsán. — A tanügyi bizottság jelentése szerint hiányos még ezeken kívül a felszerelés Nagybáriban, Csarnahón, Lasztócon, Szöllöskén, Kisazarban, Bánócon és Gálszécsen.

Utasítatik a tussai, abarai, hardicsai, nagybárii, csarnahói, lasztóci, szöllöskei, kisazari, hánóci és gálszécsi egyházak előljárósága, hogy a hiányzó iskolai tanszerek beszerzéséről mielőbb gondoskodjanak. Az egyházlátogatóság figyelme pedig felhívatik, hogy tegyen majd e részben jelentést a jövő évi tavaszi egyházmegyei közgyűlésre.

a) Ugyanezen egyházmegyei gyűlés 19. c) pontjában utasított a hardicsai egyház gondnoka, hogy az iskolai külön bejáratot csináltassa meg. A tanító pedig, hogy igyekezzék iskoláját kellő színvonalra emelni és a rendtartási naplókat szerezzze be.

Erre nézve a hardicsai lelkész jelenti, hogy a külön bejáratot a gondnok megcsináltatta. A többire nézve pedig részint a tanügyi bizottság jegyzőkönyvéből, részint a vonatkozó iskolalátogatási jegyzőkönyvből az tűnik ki, hogy az iskola színvonala most is kifogás alá esik, valamint, hogy iskolai jegyzőkönyv és értesítő-könyvecske még most sincs beszerezve.

A hardicsai lelkész jelentése tudomásul vették. A többire nézve pedig, miután a tanító eltávozott, az egyházmegyei közgyűlés intézkedés szükségét nem látja fennforogni.

b) U. a. gyűlés 19 f) pontja szerint a kisazari tanító a hiányzó rendtartási könyvek, a garanyi tanító pedig a haladási napló megrendelésére és pontos vezetésére utasított. Erre nézve az illető iskolalátogatási jegyzőkönyvekből az tűnik ki, hogy Kisazarban iskolai jegyzőkönyv és értesítő-könyvecske még mindig nincs, Garanyban pedig az értesítő-könyvecske hiányzik.

Az egyházmegyei közgyűlés a kisazari tanítót az iskolai jegyzőkönyv és értesítő-könyvecske, a garanyi tanítót pedig az értesítő-könyvecske haladéktalan beszerzésére utasítja.

8. Tavaszi egyházmegyei közgyűlésünk 20. számú határozatára jelenti az egyházmegye ügyésze, hogy a kacsói temető-

ügyben oly általa megnevezett tanukat hallgatott ki a bíróság, kik a lelkész által gyakorolt 50 év előtti birtoklást is igazolták, minélfogva a per első bíróságnál előreláthatólag még a polgári év folyamán befejeződik.

Az egyházmegyei ügyész jelentése tudomásul vétetik s egyidejűleg felhívatik, hogy a per-állásáról tavaszi egyházmegyei közgyűlésünk elé újból jelentést tegyen.

9. U. a. egyházmegyei gyűlés 21. sz. határozatára jelenti az egyházmegye ügyésze, hogy a kisazari lelkészi fundusnak a Turóczy Istvánné nevén álló részét 1876. nov. 25-től használja az egyház. Az elbirtoklási idő (32 év) 1908. nov. 26 án telik le. Ekkor biztosan az egyház nevére lehet kebelezni a Turóczy Istvánné nevén álló részt és pedig vagy helyszíni eljárással, vagy ha a tulajdonos, illetve jogutódja ellenezné, per útján.

A tussai tanítói belsőség átíratása ügyében jelenti, hogy a lelkésztől egy vázrajzot kért, amelyben a szomszédok kitüntetve legyenek, ugyancsak meghatalmazást is kért, hogy helyszíni eljárással az egyház nevére irathassa át az ingatlant.

Jelenti továbbá, hogy az iskolai ingatlan vagyonnak az egyház nevére való telekkönyvezése, a gálszécsi és nagymihályi járásbíróságok, mint telekkönyvi hatóságok területén levő egyházat illetőleg, mindkét bíróságnál keresztülment s a nevezett ingatlanok a telekkönyvben most már az egyház nevében állanak.

Végül indítványozza, hogy a sátoraljaujhelyi törvényszék, mint telekkönyvi hatóság területén levő egyházak lelkészei újból hívassanak fel, hogy a folyamatban levő betétszerkesztési eljárásnál vigyázzanak arra, hogy a ref. egyház nevére legyen bekebelezve minden, az egyház tulajdonát képező ingatlan.

Az egyházmegyei közgyűlés az ügyész jelentését tudomásul veszi. A kisazari lelkészi behely átíratásának ügyét az elbirtoklási idő, 1908. nov. 26. letelteig nyilvántartásba helyezi. A tussai tanítói belsőség átíratása tárgyában utasítja az ügyészt, hogy a f. é. tavaszi egyházkerületi közgyűlés 62. sz. határozatának megfelelőleg to-

vábbi intézkedésig a telekkönyvi kiigazítást függesse fel.

Az esperest pedig felhívja, hogy figyelmesse a sátoraljaujhelyi törvényszék, mint telekkönyvi hatóság területén levő egyházak lelkészeit, hogy a betétszerkesztési eljárás alkalmával vigyázzanak arra, hogy minden, az egyház tulajdonát képező egyházi és iskolai ingatlan az egyház nevére kebeleztessek.

10. U. a. egyházmegyei gyűlés 24. sz. határozatával utasított a m.-izsépi egyház eljárásága, hogy a régi iskola és iskolai belhely eladásáról szóló adásvételi szerződést terjessze be megerősítés végett az egyházmegyére.

Miután a m.-izsépi lelkész jelentése szerint az adásvételi szerződést a vevő Amerikában való távolléte miatt mindezideig alá nem írhatta: ennél fogva az ügy további nyilvántartásba helyezettetik.

II. Tavaszi egyházmegyei közgyűlésünk 27. számú határozatával a bodzásujlaki egyház adó- és illeték hátraléka körüli intézkedés az egyházmegye esperesének elnöki hatáskörébe utaltatván, az esperes útján jelenti a b. ujlaki egyház lelkésze, hogy az 1906. évi adóhátralék rendeztetett, az illeték egyenérték hátralék rendezése az engedélyezett 50 koronás fizetési részletek pontos betartása mellett folyamatban van.

A jelentés — az elnöki hatáskörben való intézkedés további fentartása mellett — tudomásul szolgál.

12. U. a. egyházmegyei gyűlés 28. pontja szerint utasítottak a tanítói nyugdíjhátralékos egyházak, hogy keressék meg a politikai községet hátralékaik és évi járulékaik elvállalása iránt. Erre nézve a kolbásai lelkész beterjeszti a n.-kázmeri körjegyző hivatalos átiratának hitelesített másolatát, melyből kitűnik, hogy a kolbásai nyugdíjhátralékokból a vallás- és közoktatásügyi miniszterium 568 koronát törölt. Folyó év végéig a hátralék 183 kor. 12 fillér. Ezen összeg fedezésére fel van

véve a politikai község költségvetésébe 166 kor. 80 fillér. A még hiányzó 16 kor. 32 fillér és a jövőben fizetendő évi 24 korona kifizetéséről már a hitközség köteles gondoskodni, mivel e címen a községi háztartást megterhelni tiltva van.

A nagytoronyai lelkész jelenti, hogy a nyugdíjhátráléknak évi 100 koronával való törlesztését úgy a nagy-, mint a kis-toronyai politikai község magára vállalta.

Az alsómihályi lelkész jelenti, hogy a nyugdíjhátrálékból 72 kor. 30 fillér, 30 filléres tanítói nyugdíjhátrálékot az egyház pénztárából már kifizetett. A többi mintegy 1036 kor. 80 fillér hátráléknak 5 év alatt egyenlő részletekben való kifizetését pedig a mellékelt községi képviselőtestületi jegyzőkönyv bizonyossága szerint a politikai község vállalta magára.

Tussa 40 kor. hátrálékát a lelkész befelelése szerint ez összel fizeti ki.

Csernahó, Magyarsas, Szürnyeg, Nagybári, Szöllöske, Lasztóc egyházakból nem érkezett jelentés.

A kolbásai, nagytoronyai, alsómihályi és tussai egyházak jelentése tudomásul vétetik. Egyben utasítatik a kolbásai egyház előljárósága, hogy a még hátralévő 16 kor. 32 fillér és az ezutáni évi járulékok átvállalása iránt is tegye meg a politikai községnél a szükséges lépéseket annyival is inkább, mivel a csaltolt iratok bizonyossága szerint a 24 kor. évi tanítói nyugdíjjárulék a görög kath. iskola javára ott szerepel a község költségvetésében.

Általában pedig megújítja az egyházmegye ama korábbi határozatát, hogy keressék meg az érdekelt egyházak a politikai községet úgy az évi tanítói nyugdíjjárulékok, mint a nyugdíjhátrálékok elvállalása iránt. Ha pedig ekként összeállított költségvetésüket a felettes hatóság meg nem erősítené, a felebbezés jogorvoslatával éljenek. Az esperes felhívatik, hogy e határozatot körlevélileg hozza az egyházak tudomására. Az egyházlátogatóságok pedig utasítatnak, hogy a nyugdíjhátrálékok állásáról tegyenek jelentést a jövő évi tavaszi gyűlésre.

13. Esperes jelenti, hogy tavaszi egyházmegyei közgyűlésünk határozata értelmében megerősítette a kishári egyháznak a paplak építésére vonatkozó, az állami építészeti hivatal által kivitelre alkalmasnak talált s a közigazgatási hatóság által engedélyezett építési tervét és költségvetését; csatolja egyidejűleg a kishárii egyház presbiteriumának és közgyűlésének határozatát, mely szerint a 4291 kor. 62 fillér végösszeggel záródó építkezést önerejükön nem végezhetvén, 3000 kor. tőkesegélyért folyamodnak s ez iránti kérelmük elintézéséig a lelkészlak építését függőben tartják.

Tudomásul vétetik.

14. Tavaszi egyházmegyei közgyűlésünk 32. sz. határozatával a kolbásai egyház előljárósága a kozmai egyházhatósági engedéllyel eladott ingatlanból befolyó 1300 kor. vételárnak gyümölcsözés végett az egyházkerületi pénztárba való beszolgáltatására s ennek megtörténtéről jelentéstételre utasítatván: nevezett egyház előljárósága tekintettel az egyház nyomasztó anyagi helyzetére s a tőkének házi gyümölcsöztetésből származó nagyobb jövedelmezőségére, azzal a kérelemmel fordul az egyházmegyei közgyűléshez, hogy a presbiterium anyagi felelőssége és jótállása mellett a tőkét házilag kezelhessék és gyümölcsöztethessék.

Egyházmegyei közgyűlés, mielőtt az ügyre nézve érdemileg határozna, felhívja a kolbásai egyház presbiteriumát, hogy az anyagi felelősséget illetőleg szabályszerű nyilatkozatot adjon be jövő évi tavaszi közgyűlésünkhöz, mivel a kérvényen, melyben a presbiterium anyagi felelőssége és jótállása kifejeztetett, aláírókként csak az egyház lelkésze és főgondnoka szerepelnek.

15. Tavaszi egyházmegyei közgyűlés 33. számú határozatában hozott azon utasításra hivatkozással, mellyel felhivatott a morvai egyház presbiteriuma, hogy az eladott két fundus vételárát képező s az új iskola építési költségeire kölcsönvett és felhasznált 2100 koronát nyivános rendes tartozásának szabályszerű jegyzőkönyvben ismerje el és jelentse ki: azon kérelmét terjeszti elő nevezett egyház presbiteriuma, hogy a

szóban forgó 2100 kor. összeget iskolaépítésre elszámolhassa, mivel a hívek csekély száma s azok nehéz gazdasági viszonyai miatt nemcsak újabb kivetést nem tehet, hanem a korábbi 1400 és 2004 koronás kivetéseket is részint elhalálozás, részint birtokcsökkenés miatt pótolni kénytelen.

Egyházmegyei közgyűlés az egyházfentartás céljaira szolgáló régi alapok elköltését éppen az egyház jövője érdekében sem helyesnek, sem megengedhetőnek nem tartja, azért is tavaszi közgyűlésében hozott hivatkozott határozatát fentartva, a tartozás elismerését kívánja; méltányolva azonban a morvai egyház hiveinek jelenlegi súlyos helyzetét s az iskola építésből folyó teherviselését, megengedi, hogy az elköltött 2100 kor. tőkét visszatérítéséig kamat nélkül használhassa, a visszatérítésre nézve 1910-ig haladékat ad, amikor a tőke 3 egymásután következő években eszközölt évi 700 koronás kivetések útján visszatérítendő.

16. A nagybárii egyház előjárósága beterjeszti a tanítóilak építésére vonatkozó építési tervet és költségvetést a presbitérium és egyházi közgyűlés azon egyértelmű határozatának kíséretében, melyszerint a 4699 kor. 62 fill. költségelőiránzzal megállapított építkezést közismert szegénységük miatt csak úgy valósíthatják meg, ha 4000 korona közalapí tőkesegély iránti kérvényük kedvező elintézészt nyer.

Egyházmegyei közgyűlés a kir államépítészeti hivatal által helyesbített építési tervet és költségvetést, amennyiben az építése hatósági engedélyt is nyertek, megerősíti s ismételten felkéri Püspök Urat, hogy a nagybárii egyház tőkesegély iránti kérvényének elintézéséig a megintési eljárás alkalmazásának függőben tartása iránt, a vallás- és közokt.-ügyi miniszteriumnál közbenjárni kegyeskedjék.

17. U. e. közgyűlés 36. sz. alatt a ladamóci 1800 kor. elköltött regaleváltság biztosítása tekintetéből szigoruan utasi-

totta az egyház előjáróságát arra, hogy a múlt év tavaszán tartott közgyűlésünkben hozott azon határozatnak, miszerint ezen elköltött összeget az egyh. nyilvános, rendes tartozásának ismerjék el, tartsák kötelességüknek eleget tenni.

A ladamóci egyházból beérkezet egyházközségi közgyűlés jegyzőkönyve szerint az 1907. évi július 14-én tartott közgyűlés általános többsége az 1800 kor. regále kártalanítási tőkét az egyh. nyilvános rendes tartozásának ismeri el s ezért oly feltétel alatt, hogy ennek visszafizetése az 1912. évtől kezdve évi 100 korona részletekben megengedtetik az egyházmegye által felelősséget vállal s azt a ladamóci egyháznak minden körülmények közt biztosítja. Korábban a törlesztést meg nem kezdhetik az egyház soknemű tartozásai miatt.

A ladamóci egyház jelentése tudomásul vétetik és megengedtetik, hogy az 1800 korona regaleváltság tőke visszatérítését évenkénti 100 koronának az egyházi pénztárba való befizetésével eszközölje, de az első részlet fizetését már 1908-ban teljesítse. Az ügy ekképen tovább is nyilvántartatik.

18. Tavaszi közgyűlés 38. sz. határozatára jelenti a gálzécsei egyház lelkésze, hogy az egyház az orgonát Angster pécsi orgonagyárosnak 250 korona híján kifizette s a hátralékos összeget is rövid idő alatt kifizeti, miáltal az iskolaépítésre fordított orgona-alap visszatérítése megtörténik.

Tudomásul vétetik.

19. Esperes jelenti, hogy a csarnahói egyház előjárósága tavaszi egyházmegyei közgyűlés 45. számú határozatában foglalt amaz utasításnak, hogy a kivetésnél kihagyott 4 egyháztagra az egyházi rendkívüli adót vesse ki s a kivetést szabályszerűen tárgyalassa le, a presbiterium részéről intézkedés nem tétetett.

Esperes jelentése tudomásul vétetvén, a napirendről az ügy levétetik.

20. U. e. közgyűlés 48. b) pontja alatt megbizta Melkó István ladamóci lelkész egyházmegyei levéltárnokot, hogy az

ezen pontban körvonalozott irányelvek figyelembe vételével a levéltárt rendezze s úgy a levéltár, mint a könyvtár irat darabjairól és könyveiről a szabályszerű kezelés és ellenőrzés szempontjából törzskönyvet és leltárt készíttessen; a törzskönyv tételeit előzőleg egybeállítván, s hogy az u. e. pontban meghatározott módon könyvtári szekrényt készíttessen illelőleg szerezzon be és hogy végzett munkája eredményéről őszi közgyűlésünkre legyen jelentést. Ugyanekkor utasítatott a segélyosztóbizottság, hogy ez intézkedések keresztül vitelére szükséges összeget bocsássa majdan a levéltárnok rendelkezésére.

Melkó Isván ladamóci lelkész egyházmegyei levéltárnok jelenti, hogy a levéltári szekrényt az egyházmegye utasítása szerint elkészíttette és rendeltetési helyére szállíttatta. A munka igen jó anyagból készült, csinos kiviteli, kívülről pléh lemezzel van bevonva, hogy a rongálásnak ellent állhasson. Jelenti továbbá, hogy a levéltár rendezését az elköltözése folytán támadt nagy elfoglaltsága miatt abban kellett hagynia, de már eddig is jelentékeny munkát végzett. Ugyanezzel kapcsolatban beterjesztett a következő jegyzőkönyv.

J E G Y Z Ő K Ö N Y V,

mely felvétellett Ladamócon, 1907. szeptember 7-én Hutka József ref. esperes, Szegheő Benő egyházmegyei tanácsbíró s Melkó István ref. lelkész és könyv- és levéltárnok jelenlétében.

Tárgy: a felsőzempléni ref. egyházmegye könyv- és levéltárának hivatalos átadása és átvétele.

1. Az egyházmegyei levéltár nagytiszt. Hutka József esperes jelenlétében és közreműködésével átvizsgáltatott, rendben találtatott s Szegheő Benő zempléni ref. lelkésznek átadatott; úgyszintén az egyházmegyei könyvtár is. A levéltár két szekrényben, a könyvtár is két szekrényben van elhelyezve

Ami a levéltár rendezését illeti, az a felső zempléni egyházmegye 1907. tavaszi közgyűlési határozatának szemmel tartásával a következőleg végeztetett:

Az egyes egyházakra vonatkozó hivatalos és magán jellegű iratok az abarai egyház irataitól kezdve betűrendszerint egészen a miglészi egyház irataiig rendeztettek, még pedig akként, hogy minden egyes anya- és leányegyház ügyiratai törzskönyvbeli számot nyerve, ezen számok szerint időrendben és lehetőleg tartalmi összefüggésben a megfelelő rekeszekbe helyeztettek el; külön szortírozva

az anya- és külön csoportosítva a társ- és leányegyházak aktái, de a megfelelő anyaegyház levéltári rekeszében elhelyezve. Rendezés alá kerültek azok az általános jellegű iratok, melyek több egyház ügyeit foglalván magukba, mint pld. az egyházlátogatási s iskolai körlátogatási jegyzőkönyvek, továbbá az illető tantestületek s tanügyi hatóságok megkeresései s jegyzőkönyvei. A canonica visitationális jegyzőkönyvek, „egyházlátogatási iratok“, iskolai körlátogatói jegyzőkönyvek pedig „tanügyi“ iratok címén vannak törzskönyvelve.

A felsőzempléni egyházmegyei közgyűlés írott jegyzőkönyve az 1891-től az 1907. évig időrendben csoportosítottak; a nyomtatott jegyzőkönyvek előtt levéltárunkba elhelyezett írott jegyzőkönyvek rendezése még a következő idők feladata.

A könyvtár egyes darabjai részint bekötve, részint kötetlenül nyertek elhelyezést a szekrényekben. Teljesen elkészített s hitelesített leltár még mind ez ideig sincs, amely az összehalmozódott levél és könyvtári teendők miatt halasztatott el.

Kmf.

HUTKA JÓZSEF

esperes.

SZEGHŐ BÉNI

zempléni lelkész.

MELKÓ ISTVÁN

levél- és könyvtárnok.

Mind Melkó István ladamóci lelkész egyházmegyei levéltárnoknak jelentése, mind a mellékelt jegyzőkönyv tudomásul vétetik. Melkó Istvánnak a levéltár rendezése körüli fáradságáért egyházmegyénk köszönetet szavaz, az esperes azon intézkedését, hogy a Melkó István távoztával a levéltárt Szeghő Benő gondozása alá bizta addig is, míg új levéltárnok lesz választható, helyben hagyja.

21. U. e. közgyűlés 48. f) pontja szerint a lelkészi értekezletről elmaradt lelkészekkel szemben kimondatott, hogy elmaradásukért mindenkor a már felemelt 10 kor. birságpénzzel sujtassanak és hogy elmaradásukat mindenkor az egyházm. közgyűlés előtt tartoznak igazolni.

Horkay Bertalan abarai lelkész azzal igazolta elmaradását, hogy az egyházmegyei gyűlés napján április 4-én esketési funk-

ciót végzett, melynek nagyobb hitelére csatolja az anyakönyvvezető által kiadott tanusítványt a házasságnak ápril. 4-én történt megkötéséről.

Tudomásul vétetik s Horkay Bertalan abarai lelkész a birság alól felmentetik.

22. Tavaszi közgyűlés 49. számú határozatából folyólag jelenti a málcai egyház lelkésze, hogy a néhai özv. Stépán Sándorné hagyatékát képező 4000, illetőleg az illetékek levonása után 3600 korona lelkészi fizetés javítására szolgáló alapot özv. Stépán Gáborné, akinél az összeg van, a lelkész és gondnok nyugtája ellenében azonnal hajlandó kifizetni.

Utasítatnak a málcai egyház lelkésze és gondnoka, hogy a felvételt igazoló nyugta ellenében az összeget vegyék át és azt az egyházkerületi pénztárba helyezték el s a lelkészi fizetés javítására szolgáló örök és elidegeníthetetlen alapként ott gyümölcsöztessék.

23. U. a. egyházmegyei gyűlés 51. számú határozatában utasította a nagyráskai egyház előjáróságát, hogy a templom- és iskolaépítésből származott 3600 korona tartozásból fedezetlenül maradt 1596 koronát kivetés útján 5 évre felosztva biztosítsa. Erre nézve jelenti a nagyráskai egyház előjárósága, hogy a hiveket ért tűzkár és a rossz termés miatt a kivetést most nem eszközölheti, hanem kérelmezi az egyházmegyei gyűlés engedélyét arra, hogy az egyházkerületi pénztárból kölcsönt vehessen fel a fedezetlen adósságok kifizetésére, valamint hogy a kivetést a jövő évben eszközölhesse.

Az egyházmegyei közgyűlés megengedi a nagyráskai egyháznak, hogy adósságai kifizetésére kölcsönt vehessen fel az egyházkerületi pénztárból.

Utasítja azonban, hogy a kölcsönveendő összeget a jövő évtől számítva 5 évi egyenlő részletekben kivetés útján állítsa elő s az évi részleteket a kamatokkal együtt minden évben szolgáltatassa be az egyházkerület pénztárába, s erről minden évben tegyen jelentést az őszi egyházmegyei gyűlésre.

24. U. e. közgyűlés 54. sz. alatt a nagytoronyai egyház faeladása tárgyában utasította az ottani egyház előljáróságát, hogy Zemplénum megye közigazgatási bizottságának határozatát szigorúan és pontosan tartsa be, nevezetesen az eladás tárgyát képező terület beerdősítését a kikötött idő alatt fejezze be. Ennek költségeinek fedezésére a vételár 10%-át pénztárába helyezze el az ezen felül a vételárból fennmaradó összeget első sorban a terhes adósságok törlesztésére fordítsa s minden ezen eljárását őszi közgyűlésünk előtt igazolja.

Olvastatik erre vonatkozólag következő jelentése:

A nagytoronyai erdőnek illetve ebből 6·95 kataszteri holdnak az üzemtervtől eltérőleg egyszerre való kihasználása megengedett ugyan, de az egyházra nézve csak a következő káros föltételek mellett:

1. Az engedélyezett területen álló faanyag nyilvános árverésen adandó el.

2. Ha egy darabban adatik el.

3. Ha a rendkívüli kihasználás miatt az évenkénti használat 6 évig szünetelni fog. E föltételek azért károsak az egyházra, mert a lelkészi díjlevél 6 ik pontja szerint az egyház-erdejéből a lelkész részére 8, a tanító részére 4 öl fa vágandó ki ugyancsak a díjlevél szerint a zsellérek által és az iskola fűtésre is 4 öl fa, sőt az egyház szöllőjébe s a lelkészi kertszöllőjébe szükséges karókat is ezen erdőből szokta az egyház beszerezni. Már most, ha az eladás 6 évig szünetelne, a szükséges 6 évi famennyiség majdnem akkora áron volna beszerezhető, mint amennyi az eladott erdőből befolyyna, amit bizonyít azon körülmény, hogy az egyház árverést tartott és csak 2503 koronát ért el, holott a 96 öl fa ára ma is 1920 koronába kerülne, azt nem is számítva, hogy ezen fát nagyobb távolságról kellene szállítani, amire a hívek nem volnának kényszeríthetők, azt is figyelmen kívül hagyva, hogy a szőlőkarókat is pénzen kellene beszerezni. Ezen okok miatt az egyház az erdőnek egyszerre való értékesítésétől elállott.

A nagytoronyai egyház jelentésének azonosrészé, hogy a szóban levő erdőnek a minisztérium által engedélyezett feltételek teljesítése következtében való eladása az egyháznak csak károsodásával járna, tudomásul vétetik.

25. Tavaszi egyházmegyei közgyűlés 55. sz. határozatára hivatkozással jelenti a tussai egyház lelkésze, hogy a tavaszi egyházmegyei gyűlésen bemutatott orgonaépítési két költségvetés közül az egyház a II. számú költségelőirányzatot fogadta el, de mivel az orgona a napokban érkezik meg s a költségvetésre szükségük van, megerősítés végett azt az esperesi hivatalhoz be nem terjeszthették.

Utasítatik a tussai egyház előjárósága, hogy orgonaépítési tervét megerősítés végett utólagosan mutassa be.

26. Tavaszi egyházmegyei közgyűlés 56. pontjában foglalt határozattal utasítatván a ladamóci egyház presbiteriuma, hogy az egyház előjárósága, mint eladók és Rezes Juliánna, mint vevő között a „Komáromy“-féle 245, 246. sz. tjkben, 245, 246. helyrajzi számok alatt bejegyzett belhely eladására 300 kor. vételárban kötött adásvételi szerződés jóváhagyását megelőzőleg az eladást és csekély vételárat indokolja meg: nevezett egyház presbiteriuma jelenti, hogy a szóban forgó terület az azt környező korcsma és bolt szomszédsága miatt kulturális célra nem alkalmas, művelésre, mint kopár mészkőtalaj nem való, sőt emiatt építkezésre is nagy nehézségekkel használható, hogy az eladás az egyházra nézve előnnyel jár, mert a 264 □ ölnyi belhely eddigi legmagasabb évi 2 kor. 40 fill. jövedelmével szemben, az eladási ár kamata 18 korona évi jövedelmet ad, miért is az eladás jóváhagyását és megerősítését ismétellen kérik.

Egyházmegyei közgyűlés ezen indokok alapján a szerződést jóváhagyja s megerősítés végett az egyházkerületre terjeszti fel.

27. F. é. tavaszi egyházmegyei közgyűlés 69. sz. határozatával útasította a bánóci egyház előjáróságát, hogy amennyiben a heterjesztelt presbiteri jegyzőkönyv szerint Bánóc község előjárósága a felerészben a bánóci ref. egyház nevére telekönyvezett temető haszonélvezeti jogát az egyháztól elvette: ingatlan a tulajdonjogának megóvása érdekében a szükséges intézkedéseket sürgősen tegye meg s eljárása eredményéről tegyen jelentést az őszi gyűlésre. E határozat alapján bemu-

tatja a bánóci egyház presbiteriuma Bánóc község képviselőtestületének f. é. május hó 9-én hozott azon határozatát, mely szerint a képviselőtestület elismeri ugyan, hogy a bánóci temető fele a bánóci ref. egyház nevére van a telekkönyvben bejegyezve, de mivel szerinte ez a körülmény a község tulajdonjogát nem zárja ki; mivel továbbá a kataszterben a temető a község nevén áll és azt jelenleg is a község használja: a temető haszonélvezeti jogát nem hajlandó az egyháznak visszaadni. Egyben utasította a községi előljáróságot, hogy az egyház által indítandó per esetére a község érdekeinek megvédésére ügyvédet hatalmazzon fel.

Bemutatja egyszersmind az egyház presbiteriumának f. é. május hó 19-én tartott gyűlésében hozott határozatát, melynek értelmében kimondotta, hogy tekintettel arra, hogy a szóban forgó temetőrész a községi képviselőtestület beismerése szerint is az egyház nevén áll; továbbá, hogy ezen temetőrészt az 1846 iki tagosítás óta 1904 évig, tehát több mint 32 éven keresztül az egyház használta; végül tekintettel arra, hogy maga a felsőbb hatóság is az ingatlan tulajdonjogának megóvása céljából a szükséges intézkedések megtételére utasította az egyházat, per utján védelmezi meg meglámadott jogát.

Ugyancsak bemutatja a f. é. július hó 14-én tartott egyházközségi közgyűlés azon határozatát, melynek értelmében az egyházközségi közgyűlés tekintve a per bizonytalan kimenetelét, nem járul hozzá a presbiteriumnak a peres eljárás megindítását kimondó határozatához, hanem utasítja az egyházi előljáróságot, hogy a folyamatban levő betétszerkesztési eljárás alkalmával érvényesítse majd az egyháznak a temető felerészére való tulajdonjogát.

Végül csatolja az egyházm. ügyész 1906 évi július 19-én kelt levelét, melynek értelmében ha a telekkönyvben felerészben tulajdonos az egyház és emellett, ha az egyház be tudná igazolni a 32 évi háborítatlan birtoklást, úgy a per megkezdését indítványozza!

Az egyházmegyei közgyűlés tekintettel arra, hogy a tulajdonjogot nem a kataszteri bejegyzés, de az a körülmény állapítja meg, hogy kinek a nevére van valamely ingatlan a telekkönyvben bejegyezve; továbbá tekintettel arra, hogy a kérdéses temetőrészt a presbiterium igazolása sze-

rint több mint 32 évig folyton az egyház használta megszakítás nélkül: utasítja az egyházmegyei ügyészt, hogy az egyházmegye anyagi felelőssége mellett a község ellen haladéktalanul pert indítson.

28. U. e. közgyűlés 71. pontja szerint a bodzásujlaki, zempléni, szőlőskei, horsii, kisazari, kolbásai, nagytoronyai, csernahói egyházak, mint amelyekben adó hátralékok vannak, szigoruan útasítottak adóhátralékaiknak kifizetésére. A szőlőskei egyházat pedig, amelynek ingatlanai a tetemes adóhátralék miatt már zár alá is vétettek, felhívta egyházmegyénk, hogy a zár alól való feloldás iránt haladéktalanul intézkedjék. Mind-egyiknek pedig meghagyta, hogy eljárásáról jelentést tegyen. Ezen egyházak közül Kolbásáról érkezett jelentés, melyszerint adóhátralékokat adó nem szedés miatt ki nem fizethették, de már a legközelebbi adószedés alkalmával hátralékaikat kifizetik. Szőlőskéről pedig azt jelentik, hogy ősszel 200 koronát fognak az adóhátralékból letörleszteni oly formán, hogy mivel a templom renoválásából maradt adósság az egyházkerületi 2000 kor. kölcsönből már ki lett fizetve: tehát a renoválásra kivetett rendkívüli adóból a beszédendő 200 koronát fogják a kérdéses célra fordítani.

Az egyházlátogatóság utasittatik, hogy vizsgálja meg vajjon úgy a jelentést tévő, mint az azt elmulasztó egyházközségek eleget tettek-e az adókifizetés iránti kötelességöknek, mely egyházak különben addig is felhivatnak, hogy adójukat pontosan fiizessék ki.

29. Az 1904—7. évi I—IX. t.-cikk végrehajtása tárgyában f.-zempléni egyházmegyénk, Péter Mihály egyházm. papi főjegyző előadása alapján a következő utasítást bocsátja ki, illetőleg szabályrendeletet alkotja.

a) I. törvénycikk 28. §.

Az 1. t.-c. 28. §-a értelmében a presbiterek számának haladéktalanul való megállapítása s ott ahol a presbiterek számának növekvése folytán új presbyterek választására van szükség, eziránt való intézkedésre — az utolsó népszámlálás adatai szem előtt tartásával — hivatott fel egyházmegyénk.

Miután egyházmegyénkben az első budapesti zsinat által alkotott egyházi törvények 22. §. értelmében úgy vannak a presbiteriumok egybealkotva, hogy azok a legkisebb egyházközségekben is 4 választott presbiterből állanak épenúgy, mint amiképen az új egyházi törvények 28. §-a intézkedik, e tekintetben tehát új intézkedések szükségére fenn nem forog, annál kevésbé, mert egyházmegyénkben 3000, vagy azon felüli lélekszámmal bíró egyházközségek nincsenek.

b) I. törvénycikk 51. §.

A főtiszt. egyházkerületi utasítás 3. §. 10. pontja szerint az I. t.-c. 51. §-a értelmében az iránt hivatott fel az egyházmegye, hogy ezen szakasz értelmében az egyházmegyei közgyűlésre küldendő tanári és tanítói képviselők számát a folyó évi őszi egyházmegyei közgyűlésén állapítsa meg és az illető képviselők megválasztása iránt oly időben rendeljék el a szavazást, hogy a tanár és tanító-képviselők már az 1907. évi tavaszi egyházmegyei gyűléseken részt vehessenek.

Egyházmegyénk a tanító-képviselők számát kettőben állapítja meg azért, mert eddig is a tanító képviselte a tanítói kart az egyházmegyei közgyűlésen; e két tanító képviselőre a szavazatok november 1-ig beadandók az esperesi hivatalhoz. A szavazatbontó bizottság tagjaiul megválasztatnak Fejes István elnöklete alatt: Dókus Gyula, Szeghő Benő, Isépy Zoltán, Dókus László.

c) I. törvénycikk 14. §. i), 110, 120. §., 55, 57, 151. §.

A főtiszt. egyházkerületi utasítás 3. §-ának 18. pontja szerint az 1904-7. évi második budapesti zsinaton alkotott I. t.-cikk 14. §-ának i) pontjában, a 110, 120, 55, 57, 151. §-okban megállapított intézkedések végrehajtása, illetőleg szabályrendeletek készítése iránt hivatván fel egyházmegyénk figyelme: ezekre vonatkozólag a következő szabályrendelet alkottatik:

Szabályrendelet

az 1904/7. évi második budapesti zsinat által alkotott I. t.-c. 14. §-ának i) pontja, ugyanczen I.-c. 110, 120, 55, 57, 151. §-ainak végrehajtása tárgyában.

1. §. Az 1904/7. évi második budapesti zsinat által alkotott I. t.-c. 14. §-ának i) pontja értelmében az egyházközségek szavazati jogukat a felsőbb egyházi hatóságok és képviselői testületek mindama tagjainak és tisztviselőinek megválasztásánál — akiknek megválasztását a törvény az egyházközség körébe utasítja, minden alkalommal, midőn arra felhivatnak — gyakorolni kötelesek lévén:

egyházmegyénk megállapítja, hogy a szavazást elmulasztó egyházközség lelkésze minden egyes szavazás elmulasztásáért 4 korona bírsággal sújtatik, melyet az egyházmegye esperese az illető lelkészen a szavazástól számított 30 nap alatt behajtani köteles, birtokon kívül azonban felebbezésnek van helye.

2. §. Ugyanezen zsímat I. t.-cikkének 110. §-a szerint az egyházttagok az egyházközségi gondnokság, vagy más egyházközségi egyházi megbízás viselése alól csak akkor menthetők fel, ha előhaladott korukat, idült betegségüket, az életfenntartás terhei következtében szolgálatképtelen voltakát igazolják, avagy ha katonai, vagy oly mérvű polgári szolgálatot teljesítenek, amely miatt az egyházi teendők végzésében akadályozva vannak. A felmentést a presbiterium adja meg. A presbiterium ez irányban hozott határozata 15 nap alatt az egyházmegyei közgyűléshez felebbezhető lévén, azon esetben, midőn elfogadható ok a felmentésre nincs, a magát mégis felmenteni akaró egyházttag felmentési díjat fizet, melyet f.-zempléni egyházmegyénk ezennel 50 kor.-ban állapít meg.

d) I. törvénycikk 120. §.

3. §. Ugyanezen t.-cikk 120. §-a szerint ott, ahol az egyházfíságot minden férfitag viselni tartozik, az állást minden férfi egyházttag köteles elfogadni. A felmentést alapos ok esetében a presbiterium adja meg, de ha alapos ok nincs, a magát mégis felmenteni akaró, egyházmegyénkben 20 korona felmentési díjat tartozik megfizetni.

e) I. törvénycikk 55. §.

4. §. Az I. t.-cikk 55 § a szerint az egyházmegyei közgyűlésről elmaradt lelkészek, tanácsbírák, képviselők irányában köveendő eljárást az egyházmegyék szabályrendeletben kötelesek lévén megállapítani: felsőzempléni egyházmegyénk az egyházmegyei közgyűlésről távol lévő, magokat alapos okokkal nem igazoló lelkészek, tanácsbírák, képviselők ellen alkalmazandó bírságot 12 koronában állapítja meg.

f) I. törvénycikk 151. §.

5. §. Az I. t. cikk 151. §-a szerint az egyházmegyei ügyész működésének határidejét mindenik egyházmegye belkörüleg állapíthatván meg: miután felsőzempléni egyházmegyénkben az a gyakorlat, hogy a tisztviselői kar 10 évenként megújíttatik: az egyházmegyei ügyész is mindig 10 óvre választatik azon közgyűlés által, amelynek színe előtt a megválasztott tisztikar az esküt leteszi. Ugyanekkor második ügyészül megválasztatott Dr. Eperjessy Lajos nagymihályi ügyvéd.

g) I. törvénycikk 57. §.

6. §. Az I. t.-cikk 57. §-a szerint az egyházmegyei közgyűlés maga alkotja meg tanácskozási szabályzatát és ügyrendjét, mely felsőzempléni egyházmegyénkben a következőkben állapittatik meg:

A f.-zempléni ref. egyházmegye tanácskozási és ügyrendje.

I. FEJEZET.

A tanácskozási rend.

1. Az egyházmegyei közgyűlést a kettős elnökség által kitűzött időben az elnökség nyitja meg és zárja be. A kettős elnökség vezeti a tanácskozást, örököl a rend fenntartása s a jelen ügyrend pontos megtartása felett; jogában, sőt kötelességében áll a tanácskozás tárgyától eltérő szónokot a tárgyhöz szólásra figyelmeztetni azt, aki a tanácskozás méltóságát sérti, vagy személyeskedik, rendreutasítani.

2. Ha az elnökség kétszeri rendreutasításának sikere nem lenne, a gyűlés helybenhagyása mellett, a szót a szónoktól ugyanazon tárgy feletti vita folyamára, az elnökség megvonhatja.

3. A tanácskozás háborítása esetén az elnökség a gyűlést 5 percre felfüggesztheti.

4. A tárgyhöz szólni kívánókat a jegyzők írják és szólítják fel; a szónokok a feljegyzés sora szerint szólanak, az első szó azonban az indítványozót vagy előadót illeti.

5. A tárgy — az elnökség vagy három tag kívánatára — előbb általános megvitatás alá bocsáttatik, azután pontonként vétetik részletes tárgyalás alá.

6. Mind az általános, mind a részletes vitában kiki egyszer szólhat a tárgyhöz. Az elnökség és az előadó a tárgy felvilágosítása végett bármikor, az indítványozó pedig a vita befejeztéve még egyszer szólhat.

7. Soron kívül is szólhatnak azok, kik személyes kérdésben válaszolni s a tanácskozási szabályokra hivatkozni akarnak.

8. A szónokot beszédében akadályozni vagy félbeszakítani nem szabad; erre az 1—2. pont esetében csak az elnökség van jogosítva.

9. Saját személyére vonatkozó vitában senki sem vehet részt.

10. A protestantismus elveinek megfelelőleg a gyűlésen minden nagykorú református, akár egyházi, akár világi férfiú felszólalhat, a szavazásban azonban csak a közgyűlés tagjai vehetnek részt.

II. FEJEZET.

A szavazás és határozat.

11. Ha szólásra feljegyezve többé senki sincs s szóló az elnökség felhívására sem jelentkezik, a tárgyalást az elnökség befejezettnak nyilvánítja.

12. A határozatot az elnökség a felszólalók többsége után jelenti ki; négy tag kívánatára azonban a szavazást elrendelni köteles.

13. Szavazásra az elnökség teszi fel a kérdést; a kérdés megállapításához egyszer szólni mindenkinek jogában áll; a kérdés akként teendő fel, hogy arra igennel vagy nemmel lehessen szavazni.

14. A szavazás rendesen fölállás vagy ülve maradás által történik; ha a többség ki nem vehető, ellenpróba alkalmazandó szükség esetén a szavazók a jegyző által megszámláltatnak Tisztviselők választásánál, szavazólapok mellett, titkon történik a szavazás.

15. A szavazatokat az elnökség számítja össze s az eredményt azonnal kijelenti; szavazatok egyenlősége esetén azon rész dönt, melyhez az elnökség járul szavazatával.

16. A szavazás közben beszédet tartani, vagy a szavazatot indokolni nem szabad.

17. A közgyűlésen a jelenlevők határoznak; érvényes határozat hozatalára azonban az elnökségen kívül legalább 10 tag jelenléte szükségeltetik.

18. A közgyűlés határozatai ellen, óvás, vagy ellenmondás fölvételének a jegyzőkönyvben nincs helye. A meghozott határozat ugyanazon gyűlés folyamában meg nem változtatható.

III. FEJEZET.

A jegyzőkönyv.

19. A közgyűlés jegyzőkönyvét egy, a közgyűlés által választott hitelesítő bizottság hitelesíti, a közgyűlés által kitűzött helyen. A hitelesítés idejét az elnökség állapítja meg. A hitelesített jegyzőkönyvet az egész hitelesítő bizottság aláírja. Ha a hitelesítés alkalmával a határozat szerkesztése ellen a többség kifogást tesz, a kijavítás nyomban eszközendő, jegyzői tollal.

20. Az egyházmegye nevében kiállított okmányokat, leveleket

és fölterjesztéseket az elnökség, a közgyűlési határozatokat pedig e szóval: „jegyzette“ azon jegyző írja alá, aki az illető határozatot fölvette: e szóval pedig „kiadta“ az egyházmegyei papi főjegyző adja ki az összes határozatokat és küldi szét a hitelesítéstől számitott 14 nap alatt az érdekelteknek.

h) II. törvénycikk 54. §.

A lelkészválasztási jogosultság kérdésében a II. t.-c. 54. § a értelmében leendő döntés végett felhivattak az egyházmegyék, hogy azon missiói egyházközségek neveit, amelyek a 49. §. alapján választói jogosultságot nyernek, külön indokolás mellett, már a f. évi őszi egyházkerületi közgyűlésre terjesszék fel.

Miután a felsőzempleni egyházmegyébe kebelezett homonnai missiói egyházban nincsen meg a II. t.-c. 49. §-ában kimondott azon feltétel, hogy a missiói egyházközségek csak akkor gyakorolják az anyaegyházközségekkel egyenlően a lelkészválasztás jogát, ha az ezerhatszáz koronát tevő lelkészi javadalomhoz az egyházközség 75%-el járúl, mert a homonnai lelkész 1600 koronát tévő fizetésének csak egy csekély hányadát képezi a hívek hozzájárulása, ezért a fenti utasítás Homonnára nem vonatkozik.

i) II. törvénycikk 75—83. §.

U. e. t. cikk 75—83. §-ai az özvegyi és kegyeleti év jelenlegi rendszerét eltörölven, felhivattak az egyházmegyék, hogy az átmeneti idő alatt követendő eljárásra vonatkozó véleményöket a f. évi őszi egyházkerületi közgyűlésre terjesszék be s ugyanekkor tegyenek jelentést, vajjon egyházmegyéjük valamelyik egyházában van-e egyházfenntartási alap s mily összeget képvisel az?

Véleményünk szerint azon öt év alatt, míg a zsinati törvénynek a lelkészek özvegyeit és árváit illető rendelkezései életbe nem lépnek, semmiféle újabb átmeneti intézkedésre nincs szükség, azon szabályrendelet azonban, mely tiszáninneri egyházkerületünkben az özvegyi csonka és kegyeleti évek felől rendelkezik, egész terjedelmében feltartandó, mert a lelkész özvegye és árvái 5 évig úgy sem jutnak a II. t.-cikk 76. §-ában határozott helyzetbe, hogy t. i. már férjök, illetőleg atyjuk halála után egy félév múlva élvezzék az országos özvegy-árvatár által nyújtott előnyöket, addig pedig helyzetökön a csonka és kegyeleti évek alatt csakis a kerületi szabályrendeletben meghatározott módon lehet gondoskodni.

Ami az egyházfenntartási alapot illeti, ilyen alapok egyházmegyénkben az esperes szerint nincsenek.

j) III. törvénycikk 12—15. §. g) alpontja.

Az egyházi adóteher csökkentésére szolgáló segélyezés ügyé-

ben beadandó kérvények a hozzájuk mellékelt kimutatásokkal és számításokkal együtt egy konventi kiküldött, egy egyházkerületi s egy egyházmegyei tagból álló bizottság által lévén megvizsgálándók: felhivatott egyházmegyénk, hogy a bizottságba egy tagot válasszon. Egyházmegyénk ezen bizottságba Bernáth Aladárt választja meg.

k) III. törvénycikk 23. §.

A presbiterium által elkészített számadások felülvizsgálata az I. t.-cikk 56. §. e) pontja és a III. t.-c. 23. §-a szerint az egyházmegyei számvevőszék feladata lévén, felhivattak az egyházmegyék, hogy egyházmegyei számvevőszékeiket saját hatáskörükben szervezzék.

Miután felsőzempléni egyházmegyénkben a számvevőszék szervezve van, újabb intézkedés szüksége fenn nem forog.

l) VI. törvénycikk 14. §.

A VI. t.-cikk 14. §-a értelmében a népiskolai ifjúsági könyvtárak szervezése tárgyában felhivattak az egyházmegyék, hogy tanügyi bizottságaik által készítsenek véleményes javaslatot.

Mely véleményes javaslat elkészítésével a tanügyi bizottság megbíztatik azzal, hogy munkálatát terjessze a jövő évi tavaszi közgyűlésünk elé.

m) VI. törvénycikk 54. §.

A VI. t.-cikk 54. §-a szerint felhivattak az egyházmegyék, hogy miután a törvény intézkedése szerint a tanügyi bizottság egyharmadának tanítókból kell állani: tanügyi bizottságaikat ekkép alakítsák át.

Tanügyi bizottságunk ekkép lévén megalkotva, annak tovább is tagjai maradnak a következő tanítók: Szilágyi István, Karakó Ferenc, Szombathy Béla, Könyves Kálmán.

n) VII. törvénycikk 11. §.

A VII. t.-cikk 11. §-a szerint felhivatott egyházmegyénk, hogy az egyházmegyei nyugdíjbizottságba az elnöklő esperesen, vagy helyettesén kívül 2 lelkészi, 2 világi tagot és egy pénzkezelő tagot válasszanak.

Egyházmegyénk a nyugdíjbizottságba megválasztja a lelkészi kar részéről az esperes elnöklete alatt: Kádár Jánost, Péter Mihályt, a világiak közül Dókus Gyulát, Dókus Lászlót és pénzkezelőül Tudja Mihályt.

o) I. törvénycikk 1. §.

Az I. t.-cikk 1. §-ának a végrehajtására, ott, ahol az eddigi ev. ref. kifejezés helyett református állapittatik meg és

ebből kifolyólag ref. körirattal ellátott pecsétnyomók készítésére utasítottak az egyházak.

Felsőzempléni egyházmegyénk egyházai erre ezennel utasítanak, fölhivatván, hogy pecsétjökre a községük új nevét vegyék föl.

p) I. törvénycikk 19. §.

Az I. t.-cikk 19. §-a szerint előirt választói névjegyzék minden egyházközségben 1908. május végéig elkészítendő, mely névjegyzék 1908. július 1-től veendő használatba.

Mely törvény végrehajtására egyházaink figyelme ezennel felhivatik.

r) I. törvénycikk 28. §.

Az új egyházi törvények 1. mellékletének d) pontja alatti egységes eskümintá szerint lévén a presbiterek és más egyházi tisztviselők felesketendők.

A lelkészek figyelme a törvény ezen intézkedésére ezennel felhivatik.

s) III. törvénycikk 4–15. §-ai.

Az egyházi adóról szóló III. t.-cikk 4–15. §-ai tekintetében a főt. egyházkerület részletes utasítást bocsátván ki.

Az utasítás szigorú teljesítésére az egyházak figyelme ezennel felhivatik.

t) IV. törvénycikk 5. §.

A IV. t.-cikk a közalapi járulékok fejenkénti megállapítása iránt intézkedvén, melynek végrehajtására az egyházközségek ezennel utasítanak.

u) VI. törvénycikk 47. §.

A VI. t.-cikk 47. §-a szerint lévén az iskolaszékek átalakítandók: ott, ahol az iskolaszék nem ezen t.-c. értelmében vannak megalkotva, ennek ekkép leendő egybeállítására a lelkészek utasítanak.

v) I. törvénycikk 28. §.

A főtiszt. egyházkerületi utasítás felhívta az egyházmegyét, hogy amennyiben az egyházmegyei tanácsbirák jelenlegi létszámán változtatni kívánnának, eziránti javaslatukat az I. t.-cikk 51. §. b) pontja értelmében terjesszék fel az őszi egyházker. közgyűlésre.

Miután a felsőzempléni egyházmegye tanácsbiróinak jelenlegi létszáma az egyházmegye területének, népességének megfelelőleg van egybeállítva, azon a közgyűlés változtatást tenni nem kíván.

30. Az új egyházi törvények életbeléptetése és végrehajtása tárgyában kiadott egyházkerületi utasítás 8. §. 3-ik pontja értelmében a VI. t.-cikk 13. §-ának életbeléptetésére vonatkozólag felhívta az egyházkerület f. é. tavaszi közgyűlése az egyházmegyei tanügyi bizottságokat, hogy a népiskolákban használható tankönyvekre és taneszközökre nézve javaslataikat minden tavaszi kerületi gyűlésre terjesszék be. Erre nézve jelenti a tanügyi bizottság, hogy e javaslat elkészítésére egy szűkebb körű bizottságot nevezett ki, melynek tagjai Kádár János és Dókus László elnöklete alatt Virág József, Erdélyi András, Karakó Ferenc, Szombathy Béla biz. tagok és Sütő Kálmán a tanügyi bizottság újonnan választott jegyzője és előadója.

A jelentés tudomásul vétetik s a bizottság munkálata a jövő évi tavaszi gyűlésre bevértatik.

31. Ugyanazon egyházker. közgyűlés a végrehajtási utasítás 8. §. 4-ik pontja értelmében a VI. t.-cikk 14. §-ának végrehajtása tárgyában utasította az egyházm. tanügyi bizottságokat, hogy készítsenek véleményes javaslatokat a népiskolai ifjúsági könyvtárak szervezése tárgyában. Erre nézve a tanügyi bizottság beterjeszti véleményes javaslatát, mely szerint ott, ahol az egyház anyagi ereje megengedi, okvetlenül felállítandó a népiskolai ifjúsági könyvtár, ahol pedig arra fedezet most nincsen, ott az iskolai előljáróság gondoskodjék, hogy az később felállítható legyen.

A tanügyi bizottság javaslata tudomásul vétetik s az egyházkerületi közgyűlésre felterjesztetik.

32 A f. é. tavaszi egyházker. közgyűlés 75. sz. határozatával utasította az egyházmegyéket, hogy tekintettel az abaúji egyházmegye újabb felterjesztésére, az egyházlátogatás idejének a most gyakorlatban lévönél kedvezőbb és alkalmasabb időpontra való áttétele tárgyában a legközelebbi őszi egyházker. gyűlésre adják be kellően megokolt véleményeiket.

Az egyházm. közgyűlés ezúttal is a mostani gyakorlat fenntartása mellett nyilatkozik. És

pedig azért, mivel az egyházlátogatás idejének megváltoztatása mellett tisztán csak kényelmi szempont szól. Már pedig egyházmegyénk nem tartja indokoltnak, hogy tisztán csak egy kényelmi szempontért közigazgatásunk eddigi jónak bizonyult rendjét úgy az egyházmegyén, mint a kerületen megváltoztassuk, ami pedig az egyházlátogatás idejének megváltoztatásával okvetlenül bekövetkeznek.

De egyébként is ez egyetlen cél, a kényelmi szempont, különben sem volna egészben véve elérhető, mivel a téli félévben való iskolalátogatást úgyis okvetlenül fel kell tartanunk, mivel annak mellözése iskoláink színvonalának, általában pedig népiskolai tanügyünknek hanyatlását vonhatná könnyen maga után.

Tárgyi szempont nem szól az egyházlátogatás idejének megváltoztatása mellett. A kényelmi szempont úgy sem érhető el, vagy legfeljebb a közérdek kárával volna az érvényesíthető: ennél fogva egyházmegyénk az egyházlátogatás idejének megváltoztatását nem óhajtja.

33. Az őszi egyházker. közgyűlés 51. sz. alatt kelt határozattal az egyetemes konvent 86. sz. fölhívására támaszkodva fölhívta az egyházmegyéket, hogy intézkedjenek a saját kebelökben a tökesegélyt igénylő egyházak sorozatának egybeállítása végett s az egybeállított sorozatot a segélyt igénylőknek két csoportba osztásával még ez év őszi egyházker. közgyűlésre terjesszék fel a netalán újabb segélyre ajánlott egyházközségekre nézve a tüzetesebb indokolás mellékletével. Ezen fölhívás folytán egyházmegyénk körülményesen és lelkiismeretesen mérlegelve a viszonyokat, a következő egyházakat ajánlja tökesegélyre, mégpedig a nyomasztóbb helyzetre és sürgős szükségekre való tekintetből némelyeket az első, másokat a II-ik osztályba való sorozással.

1. *Gálszécs.* Temploma, iskolája és tanítói lakása újraépítéséből származott adósságának törlesztésére kér 4000 koronát az egyházkerületi pénztárból. Elvállal 1 és fél százalékot és az öt százalékból felet. Kér 32 éven át 180 korona évi járulékot.

Hivei nek csekély számára, szegénységére, a templom tanítói lak és iskola felépítésére fordított nagy költségre, az építésből származott adósságaira való tekintettel, idegen nyelvű népek és más felekezetek közé való erős beékeltségére nézve és főképen, hogy a konvent által másod helyre már előbb felvétellett, most első sorban, első helyen ajánlatik.

2. *Kisbári.* Lelkészlak újraépítésére kér az egyházkerületől 3000 koronát. Felajánl $1\frac{1}{2}\%$ -ul 32 éven át 1440 koronát. Kér 32 évi járulékot 3360 koronát.

Hivei szegénységére, kevés számára és az építés sürgős voltára a kért segélyre első sorban ajánlatik.

3. *Lasztóc.* Templom, torony, lelkeszlak, tanítói lak és iskola fedezésére kér az egyházkerületől 4000 koronát. Felajánl $1\frac{1}{2}\%$ -ul 32 éven át 1920 koronát. Kér 32 évi járulékul 4000 koronát.

Mint szegény, kevés számú hivekből álló és építkező egyház a kért segélyre első sorban ajánlatik.

4. *Gercsely.* Templomépítésre kér az egyházkerületől 4000 koronát. Felajánl $1\frac{1}{2}$ törlesztési $\%$ -ot 60 koronát, 32 éven át együtt 1920 koronát. Kér 32 évi járulékot 4480 koronát.

Templom építésére, hivei csekély számára és szegénységére való tekintetből az első sorban ajánlatik a kért segélyre.

5. *Kisazar.* Adósságtörlesztésre, illetőleg az elköltött tőke helyreállítására kér saját alaptőkéjéből 3000 koronát. Vállalja az $1\frac{1}{2}\%$ -ot. Kér 32 éven át $3\frac{1}{2}\%$ -ot.

Mint szegény, kevés számú hivekből álló egyház, a kért segélyre első sorban ajánlatik.

6. *Migléc.* Paplak és iskolaépítésből származott adósságának törlesztésére kér a saját alaptőkéjéből 2467 korona 20 fillért, az egyházkerületől 800 koronát, más pénztárból 232 kor. 80 fillért. Felajánl évi $1\frac{1}{2}\%$ -ot 52 kor. 50 fillért, 32 éven át 1680 koronát. Kér 32 évi járulékot 3920 koronát.

Mint sokat építkezett, szegény és kevés tagokból álló egyház a kért segélyre másodsorban ajánltatik.

7. *Kistoronya*. Templom, iskola, tanítói lak, istálló és csűrjavításra kér az egyházkerülettől 3000 koronát. Felajánl $1\frac{1}{2}$ törlesztési $\%$ -ot 32 éven át. Kér 32 évi járulékot 3360 koronát.

Mint szegény és kevés népességű egyház a kért segélyre másodsorban ajánltatik.

8. *Nagytoronya*. Templom, lelkészlak, harangláb, istálló, csűrjavítására kér az egyházkerülettől 6000 koronát, Felajánlja az $1\frac{1}{2}\%$ -ot 32 éven át. Kér 32 évi járulékot 6720 koronát.

Mint szegény, kevés számú hívekből álló egyház másodsorban ajánltatik.

9. *Nagybári*. Tanítói lakás újjraépítésére kér az egyházkerülettől 4000 koronát. Felajánl $1\frac{1}{2}\%$ -ul 1920 koronát. Kér 32 évi járulékot 5080 koronát.

A kért segélyre mint szegény tagokból álló egyház másodsorban ajánltatik.

10. *Ladamóc*. A lelkész és tanítói lak korszerű renoválására kér az egyházkerülettől 800 koronát, más pénztárból 1200 koronát. Felajánl $1\frac{1}{2}\%$ -ot évenként 30 koronát, 32 éven át 960 koronát. Kér 32 évi járulékot 2240 koronát.

Mint építkezni akaró egyház a kért segélyre másodsorban ajánltatik.

11. *Tussa*. Templomépités, illetőleg az abból származott adósság törlesztésére kér az egyházkerülettől 6000 koronát. Felajánlja az $1\frac{1}{2}\%$ -ot 32 éven át. Kér $3\frac{1}{2}\%$ -ot.

A kért segélyre, mint buzgó és építkező egyház másodsorban ajánltatik.

34. A lelkészek közül

Stefán Mihály csernahói lelkész, azon indokolással ajánltatik 1000 korona segélyre, hogy

elemi csapások és szembetegségének gyógykezelése miatt 4000 korona kárt szenvedett.

35. Csernahó 4000 korona adósság törlesztésére kér 4000 koronát.

Mint sokat építkezett és szegény egyház a kért segélyre ajánltatik.

36. U. a. egyházker. közgyűlés 52. sz. határozatával utasította az egyházmegyét, hogy tekintettel arra a statisztikailag igazolt jelenségre, miszerint az iskolázatlan ref. gyermekek száma ijesztően növekedik elannyira, hogy egyházunk e tekintetben vezérlő helyzetéből a 3-ik helyre szállott alá; puhatóldzának tanügyi bizottságaik útján a kedvezőtlen állapot okai felől s az orvosszerekről is gondolkozván: a jövő évi (1908.) tavaszi egyházker. közgyűlésre terjesszék fel e tárgyban készített jelentéseiket és véleményes javaslataikat.

Egyházmegyénk az egyházmegyei tanügyi bizottság és általános tanítóegyesület idevonatkozó felterjesztésének meghallgatásával a következő jelentést és véleményes javaslatot terjeszti fel az egyházkerületi közgyűlésre:

Egyházmegyénk véleménye szerint az iskolázatlan ref. gyermekek számaránya ijesztő növekedésének okai és orvosszerei ezek:

1. Hogy az alföldi községekben, hol a legnagyobb számban élnek a reformátusok, a tanyai rendszer mellett a gyermekek iskoláztatása igen nagy nehézségekkel jár. Ennek orvosszere tanyai iskolák felállítására, vagy vándortanítók alkalmazására.

2. Az aránytalanul nagy 200—300 %-os egyházi és iskolai adó, melynek előteremtése általában az ez által nagyban fokozott létfenntartási szükségletek beszerzése céljából a szülők napszámra, vagy házkörűli munkára vonják el iskolaköteles korban levő gyermekeiket is az iskolától. Ezen az egyházi adóteher csökkentését célzó új egyházi adórendszer van hivatva segíteni.

3. Hogy egyházunknál a statisztikai bevalóságok szigorubbán vétetnek, mint más felekezeteknél. Ezért mutatkozik aztán a statisztika szerint hátrány nálunk az iskoláztatás szempontjából. Ez a körülmény orvoslást részünkről nem igényel, mert másként eljárunk nem is lehet.

4. Sok helyütt a tanterem a tankötelesek számához képest kicsiny s így a tankötelesek nem vehetők fel mind az iskolába. Több hely meg kevés a tanerő, egy van, hol 2—3 kellene.

Ezen megfelelő számú új tanterem építésével s új tanerő beállításával, illetőleg új tanítói állomás szervezésével lehetne segíteni.

Államsegéllyel ahol lehet; ahol így is lehetetlen, ott községi vagy állami iskola felállításával. Végso esetben a félnapos tanítási rendszer behozatalával.

5. A kivándorlás, melynek eredményeként az itthon maradt szülő elegendő munkaerő hiányában még iskolaköteles korban levő gyermekét is felhasználja munkáinál segítségül s elvonja az iskolától.

Itt az egyház vajmi keveset tehet. E kérdést jórészt az állam és a társadalom van hivatva megoldani.

6. A lanyha eljárás a polgári hatóságok részéről a be nem írottakkal és mulasztókkal szemben

Felterjesztés volna intézendő a kerület útján a kultuszminiszterhez, hogy az e részben kötelességüket nem teljesítő tisztviselőkkel szemben az eddiginél szigorúbb rendszabályok vétessenek foganatba.

A helyi iskolai hatóságok is szigorú eljárásra volnának utasítandók a beiratások és mulasztások ellenőrzése körül és pedig szigorú felelőség terhe alatt.

7. Vannak helyek, hol a reformátusság kisebb számban él, iskolája nincs, a más vallásnak iskolájából pedig a ref. gyermekek kiszorúlnak az iskola tulzsúfoltsága miatt.

Oly helyeken állami vagy községi iskola felállítása szorgalmazandó.

8. Sok helyt csak az anyaegyházban van iskola s a társegyházból odajárnak a gyermekek iskolába. Az ily községekből, ha azok bizonyos kilométer távolságnál távolabb esnek az iskolával bíró községtől vagy egyháztól, a törvény értelmében sem kényszeríthetők a gyermekek a más faluba való iskolába járásra. Oly helyeken azután nem egy gyermek iskolázatlan marad.

Oly helyeken szintén községi vagy állami iskola felállításával lehetne a bajon segíteni.

Íme ezek egyházmegyénk véleménye szerint az iskolázatlan ref. gyermekek számaránya szaporodásának okai s a kedvezőtlen állapot megszüntetésének orvosszerei.

Ugyanazon ponttal kapcsolatban kimondja az egyházmegye a tanügyi bizottság felterjesztése alapján, hogy bár egyházmegyénkben 1780 mindennapi tanköteles közül mindössze 7 nem járt az iskolába, ismétlő iskolaköteles pedig 34, mindemellett is, hogy jövőre iskolázatlanul ennyi se maradjon, utasítja az iskolaszékeket, illetve presbitériumokat az E. T. VI. t-c. 3. fej. 16. §-ának megtartására, t. i. hogy a tankötelesek a tanévet megelőzőleg 2 hónappal irassanak össze s a presbitérium, illetve iskolaszék ügyeljen fel, hogy a beírt gyermekek tényleg adassanak is fel és járjanak az iskolába. Az esperes pedig felhivatik, hogy e határozatot körlevélileg közölje az egyházakkal.

37. U. a. egyházker. közgyűlés 57. sz. határozatával utasítatnak az egyházközségek, hogy a tanítókra nézve a próbasztendőt a törvények rendelkezéseihez képest szüntessék meg.

Tudomásul vétetik s egyben utasítatik az esperes, hogy az egyházkerület ezen határozatát körlevélileg tudassa az egyházakkal.

38. U. a. egyházker. közgyűlés 62. sz. határozatával utasí-

totta az egyházmegyéket, hogy tekintettel arra, hogy a vallás és közokt. minisztérium utasítása folytán a kir. tanfelügyelők és a kincstári jogügyi igazgatóság az iskolai vagyon védelme címén a telekkönyvi hatóságok kiigazítást rendelő határozatait rendszeresen megfeleltetik s az eljárást megnehezíteni igyekeznek, újabb intézkedésig a további telekkönyvi kiigazításokat függeszték fel.

Az egyházmegye az egyházkerületi közgyűlés határozatát tudomásul veszi s azon egyházakat, amelyekben az iskolai ingatlan átíratása még nem történt meg, úgyszintén az egyházm. ügyészle e határozathoz való alkalmazkodásra utasítja. Az esperes figyelmét pedig felhívja, hogy e határozatot körlevélileg közölje az egyházakkal.

39. Olvastatott a f. é. augusztus 5-én Saujhelyben tartott tanítóegyesületi közgyűlés jegyzőkönyve, mely szerint

1. Jelenti a tanítóegyesület, hogy tisztviselőinek megbízása lejárván, a tisztújítás következőkép ejtetett meg: Papi elnök lett Péter Mihály, világi elnök Dókus László. Tanítói alelnök Karakó Ferenc, főjegyző Pánthy Lajos, pénztárnok Szilágyi István, aljegyző Pálúr Miklós. Választmányi tagok lettek: Kormos Gerő és Könyves Kálmán.

Tudomásul vétetik.

2. Kéri a tanítóegyesület az egyházmegyét, hogy az 1906—7. évi tagdíj és büntetéspénz hátralékokat, összesen mintegy 67 koronát az egyházlátogatóság útján szedesse be az egyházmegyére.

Az egyházm. gyűlés utasítja az illető egyházlátogatóságokat, hogy a tanítói egyesület pénztárnoka által kimutatandó tagdíj és büntetéspénz hátralékokat annak idején szedje be az illető hátralékosoktól.

3. Jelenti az egyesület, hogy az orsz. ref. tanítóegyesület közgyűlésére Karakó Ferencet küldi ki képviselőül a tanítóegyesület költségén.

Tudomásul vétetik.

4. Jelenti továbbá, hogy a fent nevezett egyesület hivatalos lapját, a Tanítók Lapját 5 példányban rendeli meg az egyesület, a köri pénztárak terhére. És pedig 2 példányban az abarai, 3 példányban a gálszécs—saujhelyi kör számára.

Tudomásúl vétetik.

5. A Dókus László által kitűzött 20 korona pályadíjat Pálúr Miklós migléshi tanító nyerte meg. A kör pénztárából a másik munka ugyancsak 20 koronával jutalmaztatott. Utóbbi szerzője: Pánthy Lajos bánóci tanító.

Tudomásúl vétetik.

6. A következő évre a következő pályatételt tűzte ki az egyesület: „Elég intenzív e a hazaszeretetre nevelés az iskolában, eléggé ébren tartják-e az egyházak a nép lelkében a hazaszeretetet?” A pályamű díja 20 korona, melyet ismét Dókus László világi elnök ajánlott fel.

Tudomásúl vétetik.

40. Beterjesztetett az egyházmegyei tanügyi bizottság 1907. augusztus 6-án Nagymihályban tartott ülésének jegyzőkönyve, mely szerint

1. Az iskolák osztályzata a következő:

Kitünő osztályzatúak: Miglésh, Szürnyeg, Imreg, Ladamóc, Gálszécs, Bánóc. A vallástanítás szempontjából: Sátoraljaujhely, Hosszúláz, Legenye, Homonna, Mezölaborc.

Dicséretesek: Kistoronya, Csarnahó, Kolbása, Lasztóc, Magyarizsép, Garany, Zemplén, Abara fi- és nőiskola, Kistráska, Nagyráska, Málca, Kisazar, Tussa, Morva. A vallástanítás szempontjából: Cselej, Egres, Bodzásujlak, Nagymihály.

Jók: Nagytoronya, Alsómihályi, Szöllöske, Szalók, Lasztómér. Vallástanítás szempontjából: Gercsely, Bodrogszerdahely, Kazsó, Lazony.

Kielégítők: Nagybári, Hardicsa, Vásárhely. A vallástanítás szempontjából: Zemplénkelecsény, Berettő.

Nem volt minősíthető: Magyarsas, Deregnyő és Töketerebes a vallástanítás szempontjából.

Tudomásúl vétetik.

2. Az ugyanezen jegyzőkönyvben foglalt indítványok alapján a következő határozatokat hozza az egyházmege:

a) Utasítja az iskolai körlátogatókat, hogy amennyiben olyan megjegyezni valóik volnának, amelyeknek az iskolalátogatási jegyzőkönyvben nincs rovatuk, azokat a nevezett jegyzőkönyv hátlapján levő üres helyre jegyezzék fel.

b) Utasítja a nagybárai tanítót, hogy igyekezzék oklevelet szerezni s szorgos önképzéssel iparkodjék helyes tanítási módszert elsajátítani.

c) Utasítja a kistoronyai egyház előljáróságát, hogy az iskolát a törvény követelményeinek megfelelőleg mielőbb hozassa rendbe és a tanító számára konyhát építtessen. Az egyházlátogatóságot pedig felhívja, hogy ez ügyben tegyen majd jelentést a jövő évi tavaszi egyházmegei gyűlésre.

d) Utasítja az alsómihályi egyház presbitériumát, hogy a tanító számára mielőbb kamrát építtessen. Az egyházlátogatóság figyelmét pedig felhívja, hogy a jövő tavaszi gyűlésre tegyen e tárgyban jelentést.

e) Utasítja a lasztóci tanítót, hogy a tantervet a vallástanításnál is szigorúan tartsa be.

f) Utasítja a magyarizségi lelkészt, hogy amennyire csak lehetséges, igyekezzék a tantervet keresztül vinni a cselej—egresi állami iskolai vallásoktatásnál.

g) Utasítja a gercselyi lelkészt, hogy az állami iskolai vallásoktatásnál a tantervet lehetőleg vigye keresztül.

h) A bodzásujlaki lelkész az énektanításra, mint az egyháziasság egyik igen fontos eszközére nagyobb gondot fordítson; a törvény által engedélyezett heti 2 vallástanítási órát pedig az iskolaszéktől kérje ki és azt pontosan tartsa meg.

i) A zempléni tanító a számtan tanítására nagyobb gondot fordítson. A presbitérium pedig vagy építtessen a tanítónak a törvény követelményeinek megfelelő lakást, vagy pedig a bérelt

lakásért fizetendő lakhért teljes összegében bocsássa a tanító rendelkezésére. Az iskola mellé pedig illembhelyet még ez év őszén okvetlenül állíttasson.

j) A szöllöskei egyház presbitériuma az iskola mellé szintén még ez év őszén állíttasson illembhelyet.

k) Az abarai egyház előljárósága az iskolák tisztántartására nagyobb gondot fordítson. Az idegen tankönyv használatáért fizetendő 4—4 korona büntetésdíjat, tekintve, hogy a Csontos-féle történeti kézikönyv valószínűleg még az év folyamán kivéttetik a használatból, ezáltal kivételesen elengedi a tanítóknak. A fiiskola tanítóját pedig utasítja, hogy a szám és földrajz tanítására, valamint a fegyelemre nagyobb gondot fordítson, úgyszintén, hogy bátor és értelmes feleletekre szoktassa a növendékeket.

l) A szalóki tanítót utasítja, hogy a szám-tant, földrajzot és nyelvtant tüzetesebben tanítsa és a tantervet vigye keresztül; az iskolaszéki elnök pedig az évváró vizsgákon vegyen részt.

m) A málcai tanítót és presbitériumot utasítja, hogy az iskolának az iskolalátogatóság által való megvizsgálása után minden évben nyilvános záróvizsgát tartsanak, még pedig lehetőleg vasárnap, hogy azon a szülők és érdeklődők is jelen lehessenek.

n) A hardicsai lelkészt utasítja, hogy a töketerebesi állami iskolába járó ref. gyermekeket az iskolalátogatóság megérkezéséről oly időben értesítse, hogy azok a vizsgán megjelenhessenek.

o) A hardicsai tanító más helyre távozván, az iskolai külön bejárat pedig el levén készítve, érészben intézkedés szüksége nem forog fenn.

p) Az iskolalátogatási jegyzőkönyv szerint a lazonyi iskola a vallásoktatás szempontjából jónak lett minősítve, a berettői állami iskolában pedig úgy egyik, mint másik tanerő 4—4 hónapig volt szabadságon, mely idő alatt a gyermekek egyáltalán nem jártak iskolába, mivel a kineve-

zett két helyettes tanerő koszt és kvártély híján helyét el nem foglalhatta, mely körülmény a vallásoktatás szempontjából elért kielégítő eredményt érthetően megmagyarázza: ennél fogva figyelmeztetés szüksége nem forog fenn.

q) Utasítja az egyházmegye a morvai tanítót, hogy az énektanításra nagyobb gondot fordítson; a presbitérium pedig az új iskolát a vállalkozótól a jelenlegi padokkal ne vegye át, hanem hasson oda, hogy az iskola megfelelő padokkal láttassék el.

r) Utasítja az egyházmegye a lasztoméri tanítót, hogy a vallás és énektanításra nagyobb gondot fordítson.

s) Miután a vásárhelyi iskola a jelenlegi tanító idejében már kitünő osztályzatot is nyert s így a hanyatlás egyik fontos oka kétségkívül a tanító megfogyatkozott szorgalmában keresendő: utasítatik a vásárhelyi tanító, hogy a tanításnál nagyobb szorgalmat és odaadóbb buzgóságot igyekezzék kifejteni, hogy iskolájának régi színvonalára ismét visszaálljon s ez a régi időben oly jó hírű iskola meg ne fogyatkozzék hajdani hírében.

t) Tomory Pál és Szilágyi István lemondott iskolai körlátogatóknak, előbbinek mint tanügyi bizottsági jegyzőnek és előadónak is jegyzőkönyvi köszönetet szavaz hű és buzgó munkálkodásukért; s helyökbe Sütő Kálmán miglészi lelkészt és Pálúr Miklós miglészi tanítót választja meg iskolai körlátogatókül, előbbit a tanügyi bizottság előadójaül és jegyzőjeül is.

u) Utasítja az egyházmegye az összes kebelbeli presbitériumokat, illetve iskolaszékeket, hogy az egyházker. szabályrendeletnek megfelelőleg az iskolai év végén rendes nyilvános évváró vizsgát tartsanak, mégpedig csakis június 15. ike után.

x) A tanítók szolgálati bizonyítványaiába a minősítés be-, vagy be nem jegyzését az illető lelkész, illetve iskolaszéki elnök belátására bizza az egyházmegye.

3. A hiányos iskolai felszerelésre, az iskolázatlan ref. gyermekek számarányának ijesztő növekedésére, az iskolai tankönyvek és felszerelésekre, a népiskolai ifjúsági könyvtárra vonatkozó tanügyi bizottsági jelentés, illetve vélemény, miután más pontokkal kapcsolatban már elintézetést nyertek:

így újabb felvételük felesleges.

41. Olvastatott a gyógy paedagógiai oktatás erkölcsi és anyagi támogatása céljából egyházmegyénkhez intézett megkeresés.

Tudomásul vétetik s a nemes emberbaráti célt szolgáló ügyet szívesen ajánlja az egyházmegye lelkészeink, tanítóink s minden rendű híveink támogatásába.

42. Olvastatott a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter úrnak, Főtisztelendő és Méltóságos Kun Bertalan püspök úrhoz intézett 41373/1907. számú leirata, az 1906. évi őszi egyházkerületi gyűlés 16-ik jegyzőkönyvi határozata alapján, a zemplénvármegyei kir. tanfelügyelő elleni panasz tárgyában.

Miután Váradi Pál deregnyői tanító állásától felfüggesztetett, ellene a fegyelmi eljárás megindított, sőt az I-ső fokú bíróság által hivatalvesztésre is ítéltetett, további intézkedés szüksége fenn nem forog s a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter úrnak felolvasott leirata tudomásul vétetik.

43. Olvastatott Gyarmathy László zempléni tanító kérvénye, melyben katona kötelezettségének teljesítése céljából 1 évi szabadságot kér s egyúttal kötelezi magát, hogy ezen időre helyetéről, a saját költségén fog gondoskodni.

Az egyházmegye ezen utóbbi bejelentést tudomásul véve, a kért szabadságot megadja s utasítja, hogy fizetésének, az állam által, ezen egy év tartamára leendő kiegészítése tárgyában, a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter úrhoz folyamodják.

44. Bemutattatott az orsz. ref. lelkészi özvegy- és árva-gyámintézet 1907 évi járulékaikról szóló kimutatás.

Megerősítettik azzal, hogy a járulékok november hó 1-ig a dékáni hivatalba küldendők be és hogy a $2\frac{1}{2}\%$ járulékok, az 1904. évi konventi jegyzőkönyv 19. számú határozata szerint, az üresedésben levő lelkészi állomások után is befizetendők és a dékáni hivatalhoz beküldendők lesznek.

A kimutatás jegyzőkönyvbe vétetik, amint következik:

Kimutatás

az orsz. ref. lelkeszi özvegy-árva-gyámintézet 1907. évi járulékaikról, a tiszánineni egyházkerület, felsőzempléni egyházmegyéjében.

Sorszám	Egyházközség és gyámintézeti tag neve	Folyó évi járulék				Összes járulék		J e g y z e t
		100,0-os belépési járulékokban		2 1/2 0/0-os tagsági díjakban		K	f	
		K	f	K	f			
1	Abara Horkay Bertalan . . .	—	—	43	79	43	79	Belépési járulék 2-ik harmada. Belépési járulék 1-ső harmada. Belépési járulék 2-ik harmada. Belépési járulék 1-ső harmada. Belépési járulék 2-ik harmada. Belépési járulék 1-ső harmada. Belépési járulék 3-ik harmada.
2	Bánóc Huttká József . . .	—	—	49	47	49	47	
3	Bodzásujlak Hubay Bertalan . . .	65	27	48	95	114	22	
4	Csernahó Stefán Mihály . . .	—	—	43	77	43	77	
5	Deregyő Tudja Mihály . . .	—	—	46	32	46	32	
6	Gálszéc Péter Mihály . . .	—	—	46	86	46	86	
7	Gercsely Botka Bertalan . . .	—	—	54	76	54	76	
8	Hardicsa Séra János . . .	—	—	41	25	41	25	
9	Homonna Janka Károly . . .	—	—	50	56	50	56	
10	Kaszó — . . .	—	—	42	38	42	38	
11	Kisazar Soltész Gyula . . .	—	—	41	72	41	72	
12	Kisbári Sallay Béla . . .	54	19	40	64	94	83	
13	Kisráska Rácz József . . .	—	—	42	06	42	06	
14	Kolbása Szombathy Antal . . .	—	—	41	50	41	50	
15	Ladamóc Melkó István . . .	—	—	39	42	39	42	
16	Lasztóc Erdélyi András . . .	—	—	40	68	40	68	
17	Lasztomér Virág József . . .	—	—	52	58	52	58	
18	Legenye Kádár János . . .	—	—	40	28	40	28	
19	Málca Kiss Tamás . . .	—	—	51	11	51	11	
20	Magyarizsép Tomory Pál . . .	—	—	50	35	50	35	
21	Magyarsás Kozma Antal . . .	—	—	40	83	40	83	
22	Miglész Sütő Kálmán . . .	—	—	41	58	41	58	
23	Alsó Mihályi Cseh Pál . . .	56	66	42	47	99	13	
24	Nagyráska Sztankovics Lajos . . .	—	—	41	13	41	13	
25	Nagytoronya Román Ernő . . .	52	43	39	32	81	75	
26	Sátoraljaiujhely Fejes István . . .	—	—	77	30	77	30	
27	Szöllőske Kozma Gedeon . . .	—	—	47	80	47	80	
28	Tussa Nyitray Lajos . . .	63	08	47	85	110	93	
29	Zemplén Szegő Benő . . .	—	—	48	45	48	45	
Összesen . . .		291	63	1335	18	1626	81	

Deregyő, 1907. augusztus 15-én.
P. H.

Tudja Mihály s. k.
egyházm. dékán.

45. Olvastatott Szombathy Dániel nagybárii ref. tanító kérvénye, fuvardíjainak megállapítása tárgyában.

Kérelmével elutasítatik, miután a megállapított 6 korona fuvardíjat egyházközségétől, minden esetben megkapta, a politikai községet pedig ilyen fuvardíjak kiszolgáltatására az egyházmegye nem kötelezheti.

46. Olvastatott a nagytoronyai ref. egyháztanácsnak kérvénye, melyben az egyházi tartozások mikénti behajtására vonatkozólag utasítást kér.

Az egyházmegyei közgyűlés utasítja a nagytoronyai ref. egyháztanácsát, hogy a hátrálékok természetét és a hátrálékosok neveit feltüntető kimutatást esperesnek, megerősítés céljából mutassa be s ennek megförténte után, azok behajtása iránt intézkedjék.

47. Olvastatott a kisazari egyház jegyzőkönyvi kérelme, melyben kéri, hogy a lelkészi állás 10 évig be ne töltsék.

Miután a kérelmező egyház oly községben van, melynek földrajzi fekvése kizárja azt, hogy a lelkészi teendőket valamelyik szomszédos lelkész láthatná el, egy ilyen nemzetiségi vidéken fekvő egyházat pedig lekipásztor nélkül hagyni úgy vallási, mint hazafias szempontból lehetetlen, az egyházmegyei közgyűlés a kérelemnek helyt nem ad, sőt felhívja az esperest, miszerint ezen lelkészi állás betöltése iránt a szükséges intézkedéseket annak idején tegye meg.

48. Olvastatott a kisazari egyház azon jegyzőkönyvi kérelme, hogy az ottani tanító, a lelkészi állás betöltéséig, a lelkészi földekből 10 holdat használhasson.

Az egyházmegyei közgyűlés tekintettel arra, hogy a tanítói fizetés az állam által 800 koronára ki van egészítve és másrészt a lelkészi jövede-

lem egy részét képezi ezen 10 hold szántóföld haszonélvezete is, az előterjesztett kérelmet nem teljesíti.

49. Olvastatott a cigándi egyház köszönő levele, néhai Páricsy József lelkész elhunytá alkalmából kifejezett részvétnyilatkozatért.

Tudomásul vétetett.

50. Esperes bemutatja Stephán Mihály csernahói lelkész azon kérvényét, melyben 4 hónapról elmaradt káplántartási kongruájának kiutalását és némi segélyben leendő részesítését kéri.

Miután a kongrua kiutalása tekintetében az egyházmegyei közgyűlés nem illetékes határozni, ezen kérelmével elutasíttatik, ellenben segélyezése iránt beadott kérvénye pártolólág adatik ki a segélyosztó bizottságnak.

51. Esperes bemutatja Bényei Dániel oklevéllel nem bíró csernahói tanítónak, ezen állásában leendő meghagyása tárgyában, a közte és a kir. tanfelügyelő között lefolyt levélváltásból keletkezett iratokat.

Az egyházmegyei közgyűlés ezen ügyben, érdemleges határozat hozatalát mellözi, hanem utasítja Bényei Dániel tanítót, hogy oklevelének megszerzésére a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter úrtól kérjen 1 évi időhaladékot.

52. A kisbári lelkész jelenti, hogy Szombathy Dániel nagybári tanító képesítő vizsgájának letétele iránt a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter úrhoz folyamodott s ezért a tanfelügyelő kérvénye elintézéséig haladékot nyert.

Tudomásul vétetett.

53. Olvastatott Diószeghy János egyházmegyei világi tanácsbíró következő levele :

*Méltóságos egyházmegyei Gondnok úr!
Nagyságos és Nagytiszteletű egyházmegyei Közgyűlés!*

Mély fájdalommal, de megnyugodva a sors rendelésében, jelentem, hogy a nagyságos és nagytiszteletű Egyházmegye kitüntetett bizalmából eddig viselt világi tanácsbírói hivatalomról le kell mondanom.

Lemondásom oka csupán és kizárólag csak az, hogy a magamra vállalt, diszes, kitüntetett hivatal nem vagyok képes betölteni úgy, amint azt másoktól magam is megkövetelem. Budapesten való állandó tartózkodásom ugyanis lehetetlenné teszi, hogy az összes közgyűléseken megjelenhessek és az állásommal járó kiküldetéseknek eleget tehessek.

Átadom ezért helyömet oly férfiúnak, aki a kitüntetett, diszes egyházi tisztségre nemcsak méltó lesz, de az azzal járó kötelesek teljesítésében akadályozva nincsen. Én pedig örök hálával és változhatlan tisztelettel és nagyrabecsülésével szeretett egyházmegyém minden egyes tagja iránt, mint egyszerű egyháztag fogok szerény tehetséggel, de őseimtől öröklött rendíthetlen protestáns lélekkel közremunkálni szeretett vallásom érdekében.

Magamat a Méltóságos Gondnok úr és a Nagyságos és Nagytiszteletű Egyházmegye jó emlékébe ajánlva

változhatlan tisztelettel vagyok

Budapesten, 1907. év szeptember hó 4-én

alázatos szolgáljuk

DIÓSZEGHY JÁNOS.

Diószeghy János világi tanácsbíró lemondását egyházmegyénk, az ő változott körülményei előtt meghajolva, elfogadja ugyan, de távozását fájdalommal veszi, mert benne egy pontos, kötelességtudó, képzett és egyházi ügyeinkért szívvel lélekkel munkáló tisztviselőt veszít; midőn ezért már eddig is szerzett érdemeit jegyzőkönyve lapjain megörökíti, másfelől kéri őt, hogy egyházmegyénk iránti jóindulatát ezután is őrizze meg lelkében. Ugyanekkor a helyére választandó világi tanácsbírói állásra, valamint a Bernáth A. világi aljegyzőnek tanácsbíróvá történt megválasztásával megüresedett világi aljegyzői állásra a szavazatok nov. 1-ig az esperesi hivatalhoz

beadandók; a szavazatbontó bizottság tagjaiul megválasztatnak Fejes István elnöklete alatt: Dókus Gyula, Dókus László, Bernáth Aladár.

54. Olvastatott Körösi György csarnahói segédlelkésznek kérvénye, melyben, mint a csarnahói egyházunkban működő segédlelkész, egyházmegyénkbe való bekebeleztetését kéri. Csatolja a lelkészi hivatalra képesítő első vizsgálatáról szóló bizonyítványát és a püspöki kihocsátványt a segédlelkészi hivatalra.

Ezek alapján Körösi György csarnahói segédlelkész a felsőzempléni egyházmegyébe bekebeleztetik.

55. Az ősszel folyósítandó segélyek iránt beadott kérvények

a segélyosztó bizottságnak megfelelő eljárás mellett kiadatnak.

56. Eskütételre jelentkeztek Jónás Ferenc gálszécsi, Liszkay Bertalan hardicsai, Tóth Miklós nagytoronyai, Vajnay József Albert abarai tanítók.

Nevezett tanítók a szabályszerű esküt letették.

57. Esperes bejelenti, hogy az 1904-ik év március 22-én Sátoraljaujhelyen tartott tavaszi közgyűlésnek jegyzőkönyvéből tévedésből kimaradt az, hogy Szekeres István morvai, Pálúr József volt zempléni, Sidó Rozália volt abarai tanítók hivatalos esküjüket letették.

Nevezetteknek hivatalos esküetele egyházmegyénk jegyzőkönyvébe ezennel pótlólag felvételik és megörökítettik.

58. Ugyanezen közgyűlés közigazgatási bírósága, míg egyfelől a csarnahói egyház presbiteriumának 1907. márc. 27-én hozott ama határozatát, mellyel a presbiterium Kis Károly és társai csarnahói egyháztagokat az adósság törlesztésre kivetett rendkívüli adóból rájuk eső túlmagas összeg ellen való felszólamlásukkal elutasította, megsemmisítette, másfelől utasította a presbiteriumot, hogy állapítsa meg az egyes adófizetési osztá-

lyok adókulcsát s ez alapon végezze el az osztályba sorozást. Sallai Béla kishárii lelkészt pedig azzal bizta meg, hogy ez ügyben tartandó gyűléseken elnököljön, mivel az akkor beadott ügyiratokból nem tűnt ki, hogy a törvény 246. §-ában megszabott követelményeknek megfelelőleg végezte-e a presbiterium az osztályba sorozást és annak megfelelőleg vetette-e ki az egyházi adót és mivel az ez ügyben való elnöklés teendőinek a helybeli lelkész látóképességének fogyatékosága miatt nem felelhet meg.

Sallai Béla kishárii lelkész megbízatásában eljárva, beadja a jelen közgyűlésünkre a csarnahói egyház presbiteriumának 1907. május hó 20-án tartott ülésében felvett jegyzőkönyvét és a május 21-én tartott közgyűlési jegyzőkönyvet, melyek szerint a presbiterium az iskolaépítésből származott 1400 kor. adósságnak a törlesztésére, illetőleg teljes kifizetésére a híveknek 8 osztályba sorozása által 1400 kor. rendkívüli egyházi adót vetett ki; a 4000 kor. tőkeadósság $\frac{1}{4}$ évi kamatának törlesztésére a fentebbi 8 osztály minden egyes tagjára a reávetett tőketörlesztési összeg minden koronája után a fillérek figyelembe vétele nélkül 6 fillért, összesen 80 koronát vetett ki; ezen kivetést az egyházi közgyűlés letárgyalta, elfogadta. Csatolja úgy az 1400 kor. rendkívüli adó, mint a 4000 kor. $\frac{1}{4}$ évi kamatának fedezésére szolgáló 80 korona kivetéséről szóló lajstromokat 2—2 példányban, amely kivetési lajstromok a presbiteriumnak június 2-án tartott ülésében felvett jegyzőkönyve szerint 8 napig közszemlére voltak kitéve, mely körülmény szabályszerűen tudomására adatott a híveknek, akik közül 6 egyén kellő időben felszólamlással élt; de részint, mivel felszólamlási indokaikat sem írásban, sem szóval meg nem okolták, sőt a presbiterium előtt megidéztetésök dacára meg sem jelentek, részint pedig azért, mert a presbiterium a kivetést helyesnek tartja, a felszólamlást elutasította.

Tekintettel arra, hogy mivel úgy az 1400 korona rendkívüli adó, mint a 4000 korona tőkeadósság $\frac{1}{4}$ évi kamatának fedezésére szolgáló kivetés körüli eljárás szabályszerű volt; és tekintettel arra, hogy a kivetés ellen felszólamló 6 egyháztagnak az egyházmegyére felelősséget be nem adott, mindkét rendbeli kivetést egyházmegyénk ezennel megerősíti.

59. Olvastatott Hubay Bertalan lelkész határozati javaslata, melyben a) a lelkészi nyugdíj- és özvegy-árva-gyámintézetéről szóló VII. t.-c. végrehajtásának elhalasztását kéri addig, amíg a lelkészek minimális fizetése 2400 koronáig és ötször ismétlődő 200 koronás ötödéves korpótléki kiegyenlítő nem lesz, s ha ez nem volna lehetséges, akkor b) a törvény olyan módosítását, hogy azt a szerényebb javadalmozású lelkészek is megbirják és c) a VII. t.-c. 19. §-nak módosítását.

Ezzel kapcsolatban olvastatott a heves-nagykúnsági egyházmegyének ugyanezen tárgyban hozott és hozzájárulás végett az összes egyházmegyékhez megküldött határozata.

Dókus Ernő egyházmegyei gondnok a kérdés megoldására a következő javaslatot teszi:

Egyházkerületünk útján kéressék fel az egyetemes konvent az 1904/7. évi VII. t.-c. végrehajtását úgy eszközölni, hogy az érdekeltek terhei elviselhetők s ez által az intézmény működése igazságos, méltányos és áldásos legyen. Jelesül:

1. Annak megállapítása mellett, hogy a belépés minden rendes vagy missiói lelkészre nézve legkésőbb 1908. évi január 1-ső napjáig kötelező, mondja ki az egyetemes konvent, hogy annak megállapítását, hogy nyugdíjába beszámítandó éveit 1908. január 1-től, vagy az orsz. özvegy-árva gyámintézet keletkezésétől, vagy rendes lelkészi szolgálatának kezdetétől, vagy segéd-, helyetteslelkészi, tanári minőségben eltöltött évei kezdetétől kívánja e számíttatni, minden rendes vagy missiói lelkész szabad elhatározásától teszi függővé.

2. Mondja ki az egyetemes konvent, hogy a törvény 8-ik szakasza 2-ik pontjában felsorolt segéd- és helyettes lelkészi vagy tanári évek beszámításánál, az összes nyugdíjintézeti járulékok és 4%-os kamataik csak azon esetre számíttandók, ha ezen számíttatni kért évek az orsz. gyámintézet megalakulása utáni időre esnek részben vagy egészen, míg ha a számíttatni kért évek azon időre esnek, amikor még az orsz. gyámintézet nem létezett, pótdíjak nem számíttandók.

3. Mondja ki az egyetemes konvent, hogy az intézet azon rendes tagjainak belépési járuléka után, kik szolgálati éveiket az orsz. gyámintézet létesítése, vagy rendes lelkészi, vagy segéd-, helyettes lelkészi, tanári évek kezdetétől kívánják számíttatni s ezen belépési járulékot öt év alatt befizetni, ezen öt év alatt késedelmi kamat nem számítható.

4. Negyvonnél hosszabb szolgálat után nyugdíj nem levén számítható, mondja ki az egyetemes konvent, hogy az intézet azon tagjai, kik 40 vagy több szolgálati év után fizetik be belépési és évi járulékaikat, tovább nem kötelezhetők évjárulék fizetésére.

5. Mondja ki az egyetemes konvent, hogy minden rendes tagot azon összeg után illeti meg a nyugdíj, amely összeg után fizette gyámintézeti járulékait, akik ezután lépnek be vagy nem voltak tagjai a gyámintézetnek, azon összeg után, mely után nyugdíjintézeti belépési és évi járulékaikat fizetik.

6. Mondja ki az egyetemes konvent, hogy a férj halála esete az özvegy évjáradékból magasabb összeg le nem vonható, mint amennyit az országos özvegy-árva gyámintézet alapszabályainak 6-ik szakasza rendel s ez is csak az esetben, ha a férj nyugdíjintézeti belépési járulékában, ennek megfelelő összeget nem fizetett volna még be.

7. Azon esetre, ha egy családban hatnál több neveltetési vagy gyámoltási segélyre igényvel bíró árva van, ezeknek esetről-esetre leendő segélyezése iránt intézkedjék az egyetemes konvent.

8. Mondja ki az egyetemes konvent, hogy a lelkészi állás megüresedése esetén, azon egyházakban, hol a lelkész fizeték-kiegészítésben részesül, az állás betöltéseig, az egyháznak csak az 1894-ik évi Jelentő ívekben kimutatott összeg után kötelesek a 2°/_o-os évdíjat fizetni.

9. Egyetemes konvent kérje fel a vallás- és közoktatásügyi miniszter urat, hogy az 1898. t.-c. XIV. §. II. 1. pont értelmében, a lelkészi nyugdíjintézeti járulékokat a lelkészi fizetésből levonásba hozni s azt ennek megfelelőleg kiegészíteni méltóztassék.

Egyházmegyei közgyűlés Dókus Ernő határozati javaslatát egyhangúlag elfogadja és hozzájárulás végett a főtiszteletű egyházkerületi közgyűlésre felterjeszteni határozza.

60. Dókus Ernő egyházmegyei gondnok javasolja, hogy a volt egyházmegyei gyámintézet tőkéje, az illető lelkészek nyugdíjintézeti belépési járulékának törlesztésére fordíttassék és pedig az egyházmegyei lelkészek által teljesített befizetések és szolgálati évek arányában.

Egyházmegyei közgyűlés a javaslat elfogadása mellett felhívja az egyházmegyei dékánt, hogy a

befizetések és szolgálati évek tekintetbe vételével, készítsen egy szétosztási tervet s azt *Huttka József* esperes, *Dókus Ernő* gondnok, *Dókus Gyula*, *Dókus László*, *Bernáth Aladár* és *Izsépy Zoltán* tagokból álló bizottság elé terjessze, felülvizsgálat és végleges megállapítás végett.

61. Olvastatott Csernovic Gyula sátoraljaujhelyi asztalos kérvénye, melyben előadja, hogy a f.-zempléni ref. egyházmegyei levéltár részére szükséges szekrényt Melkó István ladamóci lelkész megbízása folytán elkészítette, de nem számítva a fa, pléh és vasárúknak az alku utáni rohamos emelkedésére és az asztaloslegények sztrájkjára, a munkára 30 koronát a sajátjából volt kénytelen ráfizetni, miután a magára vállalt munkának meg akart felelni és a szekrényt teljes megelégedésre el is készítette. Kéri azért az egyházmegyét ezen összegnek visszatérítésére.

Csernovicz Gyula sátoraljaujhelyi asztalos kérvénye megfelelő eljárás végett a segélyosztó bizottságnak kiadatik.

62. A málcai egyház bemutatja a torony sisakjának megújítására vonatkozó tervrajzot, a szakértői költségvetést, mely szerint a renoválás 2042 koronát igényel. A terv a főszolgabirói és az államépítészeti hivatal által felül van vizsgálva, meg van erősítve s csatolva van az iratokhoz a presbitérium és a közgyűlés jegyzőkönyve, mely az építést határozatlanul kimondotta.

Egyházmegyei közgyűlésünk a málcai egyház tornyának megújítására vonatkozó tervet és költségvetést megerősíti.

63. A gercselyi egyh. Ilosvai Zsigmondra 100, Kiszti Jánosra 50, kiskoru Ilosvai Jánosra 100 kor. rendkívüli egyh. adót vetett ki, mint olyanokra, akik semmi önkéntes ajánlatot nem tettek a templomépítés költségeinek fedezésére. Csatolja az egyh. presbiteri jegyzőkönyvét, mely szerint a kivetés a presbiteriumban szabályosan letárgyaltatott és a kivetést elfogadó közgyűlés jegyzőkönyvét. Igazolják azt, hogy a kivetési

lajstrom, mely e példányban be van terjesztve 15 napra közszemlére volt kitéve, ki volt hirdetve, a kivetésről nevezettek értesítették, de felszólamlással nem éltek.

Tekintettel arra, hogy a kivetés a törvény ide vonatkozó szakaszainak figyelembe vételével eszközöltetett s felszólamlással senki sem élt, a kivetést egyházmegyénk jóváhagyja és megerősíti.

64. Beterjesztetett a lasztóci egyház templomtorony, lelkész, tanítólak és iskola újrafedésére vonatkozó bádogos és cserepező munkákról szóló költségvetés, mely szerint az egész építkezés 2248 + 2258 koronába kerülne, amely költségvetést úgy a presbiterium, mint a közgyűlés elfogadta.

A lasztóci egyház fenti költségvetését egyházmegyénk jóváhagyja és megerősíti.

65. Olvastatott Bottka Bertalan gercselyi lelkész kérvénye, melyben előadja, hogy a gercselyi egyház hívei a sarju kaszállást, holott arra díjlevélileg vannak kötelezve, nem teljesítik és hogy a szemes élet fizetéséhez sem járulnak hozzá többen.

Miután az ügy a presbitériumban nem tárgyalatott, visszaadatik a lelkésznek azzal, hogy először ott tárgyalassa le panaszát.

66 Kistráskai egyház kérvénye, melyben az egyházmegyei gyűlés tartása alkalmából nagyobb segélyt kér.

A segélyosztó bizottság figyelmébe ajánlatik.

67. Olvastatott a kistoronyai egyház kérvénye, melyben előadja, hogy iskoláját, tanítói lakását, templomát, istállóját s csűrét akarja rendbe hozni. Kéri tehát a presbiteri gyűlésben és az egyházközségi közgyűlésben letárgyalt terv- és költségvetés megerősítését.

Utasítja az egyházmegye az esperest, hogy a tervet és költségvetést a főszolgabírói és állam-építészeti hivatal által való megerősítés után az egyházmegye nevében erősítse meg.

68. Olvastatott a nagytoronyai egyház kérvénye, melyben előadja, hogy templomát, a haranglábat, paplakot, csürt, istállót akarja rendbehozatni; kéri tehát az ezekre vonatkozó, presbiteri gyűlésben és egyházközségi közgyűlésben letárgyalt és elfogadott terv és költségvetés megerősítését.

Az egyházmegyei közgyűlés utasítja az esperest, hogy a tervet és költségvetést, annak a főszolgabírói és államépítészeti hivatal által való megerősítése után az egyházmegye nevében erősítse meg.

69. Felmerült indítvány folytán kimondatott,

hogy akit az esperes az egyházlátogatási teendők teljesítésével megbiz: tartsa erkölcsi és lelkiismereti köteletségének a megbízatást elfogadni.

70. Olvastatott özv. Soltész Gyuláné kisazari lelkész özvegy kérvénye, melyben tekintettel arra, hogy Varga József kisazari tanító az általa teljesített lelkészi szolgálatokért mintegy 10 hold lelkészi földhöz tart igényt, annak megállapítását kéri, hogy a 60 hold lelkészi földből mennyi illeti őt, mint özveget 1908. ápr. 24-től 1909. ápr. 24-ig.

Amennyiben e tekintelben az egyházkerületnek szabályrendelete van, az pedig ilyen ügyekben precize intézkedik, ez esetben is az tekintendő irányadónak.

71. A bodzásújlaki egyház előjárósága heterjeszti megerősítés végett 2 példányban kiállított, a presbitériumban és egyházi közgyűlésben letárgyalt, a közszemlére kitévelt igazoló presbiteri bizonylattal ellátott, az egyháznak az egyházkerületnél fennálló régi tartozása kiegyenlítésére szolgáló, telek árnyában megállapított, az egyház lelkészének és az állami elemi iskola tanítójának kezdeményezésére és anyagi hozzájárulásuk útján létrejött rendkívüli egyházi adóketés jegyzékét, mely szerint a kivetett összeg 2 egyenlő részletben 2 év alatt fizetendő.

Egyházmegyénk a bemutatott kivetést, mivel az ellen a törvényes határidőn belül senki nem felebbezett, jóváhagyólag megerősíti.

72. A morvai egyház presbitériuma és közgyűlése Valyovszki Jánosné és Valyovszki Mihály ama panaszára, hogy az iskola-építés céljára az 1905. és 1906. években tett 1400, illetőleg 2000 koronás rendkívüli egyházi adóból reájok együttesen kirótt 163 kor. 60 fillérből egyharmadrész jog szerint Valyovszki Erzsébetet terheli, mivel egynegyedrész telek illetőséget hárman egyenlő részben bírnak: azt az intézkedést tette, hogy az érintett kivetés összegét három egyenlő részletre felosztva, Valyovszki János, Valyovszki Mihályné és Valyovszki Erzsébet egyháztagokra a kivetés összegét egyenként 54 kor. 60 fillérben állapította meg s az egyház elöljárósága ezen kivetés helyesbítés megerősítését kéri.

A morvai egyház presbitériumában és közgyűlésében letárgyalt, a törvényes időben kiértesített s érdekelt felek részéről felebbezéssel meg nem támadt kivetés-helyesbítés jóváhagyólag megerősítettik.

73. A gálszécsi egyház lelkésze jelenti, hogy az egyház presbiteriuma Jónás Ferenc okleveles tanítót orgonista-tanítóvá megválasztotta.

Egyházmegyei közgyűlés a bemutatott okmányok alapján Jónás Ferenc gálszécsi orgonista-tanítót állásába beerősíti, az egyházmegyébe bekebelezi és e határozatát az egyházkerületre felterjeszti.

74. A hardicsai egyház presbitériuma jelenti, hogy Liszkay Bertalan okleveles tanítót kántor-tanítóvá megválasztotta.

Az egyházmegye Liszkay Bertalant bemutatott okmányai alapján hardicsai tanítói állásába beerősíti, az egyházmegyébe bekebelezi s e határozatát az egyházkerületre felterjeszti.

75. A nagytoronyai egyház presbitériuma jelenti, hogy Tóth Miklós okleveles tanítót kántor-tanítóvá megválasztotta.

Az egyházmegye Tóth Miklóst bemutatott okmányai alapján nagytoronyai tanítói állásába beerősíti, az egyházmegyébe bekebelezi s e határozatát az egyházkerületre felterjeszti.

76. A tussai egyház presbitériuma jelenti, hogy Kiss Sándor okleveles tanítót orgonista-tanítóvá megválasztotta.

Az egyházmegye Kiss Sándort bemutatott okmányai alapján tussai tanítói állásába beerősíti, az egyházmegyébe bekebelezi s e határozatát az egyházkerületre felterjeszti.

77. Az abarai egyház presbitériuma jelenti, hogy Vajnay József Albert okleveles tanítót orgonista-tanítóvá megválasztotta.

Az egyházmegye Vajnay József Albertet, a bemutatott okmányai alapján abarai tanítói állásába beerősíti, az egyházmegyébe bekebelezi s e határozatát az egyházkerületre felterjeszti.

78. Beterjesztettek a hardicsai, gálszécsi, nagytoronyai, tussai és abarai kántortanítói, illetve orgonista-tanítói díjlevelek 4—4 példányban megerősítés végett.

A régi díjlevelekkel mindenben megegyező s az esperes által már meg is erősített díjlevelek végleges megerősítés végett a főt. egyházkerületre felterjesztetnek.

79 Esperes jelenti, hogy az új egyházi törvényeket az egyes egyházaknak megküldte.

Az egyházmegye utasítja az egyházlátogató-ságot, hogy az egyházi törvények 3 koronányi árát szedje be.

80. A gálszécsi egyház lelkésze bemutatja Munkácsi Süteő István rimaszombati ügyvéd levelét, melyben bejelenti, hogy felesége emléke és családi neve iránti kegyelethől a magyarság végvárát so'káiig képezett gálszécsi egyház iránti hazafiúi hálájából folyólag is 500 koronás alapítványt tesz a gálszécsi egyház javára, melyet, ha körülményei megengedik, 1000 koronára óhajt kiegészíteni; kikötvén, hogy az alapítvány „Munkácsi Süteő Istvánné, szül. nagyszalotnai br. Fischer Margit“ nevét viselje s hogy az elkölthetetlen örök alapítvány legyen, amelynek csakis kamatai költhetők el s a tőke csak biztosíték mellett legyen kiadható.

Egyházmegyei közgyűlés nagy elismeréssel vesz tudomást maga részéről is Munkácsi Süteő István alapítványáról s az alapítónak a család, haza és egyház közös szerelméből fakadt áldozatkészségeért jegyzőkönyvileg mond köszönetet.

81. Az abarai egyház presbiteriuma megerősítés végett felterjeszti a Grósz Ignác és társai, mint eladók és az abarai egyház nevében a lelkész és gondnok, mint vevők között létrejött adásvételi szerződést, melynek erejénél fogva az abarai egyház megveszi nevezett eladóktól Abara község 17. és 307. számú telekkönyvi betétében felvett és a természetben egybeolvadt 243—244. hr. sz. ingatlanból a $\frac{243-244}{3}$ új hrjzi számmal megjelölt 1 hold 324 □-öl területű ingatlant 1833 kor. 66 fillér vételárban oly célból, hogy ezt az ingatlant elcserélje a jelenleg lelkészi javadalmat képező és a temető déli oldalán, annak közvetlen szomszédságában levő 6 vékás terjedelmű ingatlannal, hogy azt temető gyanánt használja, hogy az immár betelt temetőt ne kelljen megháborítania. Csatoltatik egyszersmind lelkész nyilatkozata, melynélfogva a cserébe beleegyezik.

Az egyházmegye — kikötésével annak, hogy az adásvételnek és cserének jóváhagyását igazoló presbiteri és egyházközségi határozat utólagosan becsatoltassék — maga részéről a vételt és cserét jóváhagyja s megerősítés végett a föl egyházkerülethez felterjeszti.

82. A deregnyői egyház presbiteriuma, tekintettel arra, hogy Váradi Pál, az egyházmegye időszaki bírósága által

fegyelmi ítélettel elmozdított tanító az egyházkerülethez felebbezettel s netalán még ügye az egyházkerületi bíróság ítélete után is felebbezés alá kerül, miért a tanítói választás meg nem ejthető, a tanév beálltával pedig 92 mindennapi — 30 ismétlő — iskolaköteles iskoláztatásra vár: arra kéri az egyházmegyét, hogy az egyházba segédtanító helyezése s fizetése tárgyában lehetőleg sürgősen intézkedjék.

Egyházmegyei közgyűlés felkéri az első fokon eljáró bíróság elnökét, hogy egyházi törvényeink V. t.-c. 134 §-a alapján Váradi Pál helyettesítése s a helyettesítésnek a fegyelmileg elmozdított, illetőleg felfüggesztett javadalmából leendő fedezése iránt intézkedjék.

83. Esperes jelenti, hogy az időszaki bíróság megbízása lejárt.

Az időszaki bíróság, egy évi időtartamra, az elnökség mellett Virág József papi, Dókus Gyula, Bernáth Aladár világi tanácsbírák, mint rendes, Szegő Benő, Tudja Mihály papi és Dókus László világi tanácsbírák, mint pótagok és az e. m. ügyészből megalakíttatik.

84. Az őszi egyházkerületi közgyűlésre képviselőkül küldetnek.

Az elnökség mellett rendes tagokul: Tudja Mihály, Kozma Antal, Bernáth Aladár, Dókus László, Péter Mihály, dr. Isépy Tihamér; pótagokul: Szegő Benő, Nemes Lajos.

85. E jegyzőkönyvi pontok hitelesítési helyéül

Sátoraljaujhely, napjául pedig szeptember hó 17-ik napja tüzetik ki s arra az elnökség mellett Dókus Gyula, Dókus László, Bernáth Aladár tanácsbírák, dr. Isépy Tihamér e. m. ügyész és a jegyzői kar küldetik ki.

86. E jegyzőkönyvi pontok a Sátoraljaujhelyen 1907. szeptember 17-én tartott hitelesítő biz. ülésen

meghitelesítették.

BIRÓSÁGI ÜGY.

A felsőzempléni ref. egyházmegye **időszaki bíróságának** 1907. évi június hó 12-én Sátoraljaujhelyben tartott üléséről felvett jegyzőkönyv.

Jelen voltak a bíróság részéről: Hutka József esperes és Dókus Ernő egyházmegyei gondnok elnöklete alatt Kozma Antal, Szegő Béni egyházi, Dókus Gyula és Diószeghy János világi tanácsbírák, szavazóbírák.

A bíróság ekként megalakulván, elnök jelenti, hogy a deregnyői egyház f. évi április hó 7-én tartott üléséből Dr. Karos Adolf nagykaposi járásorvos által kiállított látlelet alapján Várady Pál deregnyői tanító ellen a fegyelmi eljárás elrendelését kérelmezte azért, mert Sipos Erzsébet 11 éves tanuló leányon erőszakot követett el.

Az egyházmegye elnöksége a panasz tárgyában Várady Pál deregnyői tanítót meghallgatván, az egyházmegyei ügyész véleményének kikérése után az 1907. évi május hó 7-én 241. szám alatt hozott határozatával Várady Pál tanító ellen a fegyelmi eljárást, illetőleg vizsgálatot az egyházi törvények 301. §-ának 9. pontja, illetőleg 368. §-ának tekintetbe vételével elrendelte.

Mely határozat Várady Pálnak szabályszerűleg kézbesítettén, az ellen felebbezéssel nem élt.

Kádár János egyházi és Dókus László világi kiküldött tanácsbírák által f. évi május hó 14-én megtartott vizsgálat eredményéhez képest az egyházmegye elnöksége 1907. évi május hó 15-én 254. szám alatt hozott végzésével Várady Pál deregnyői tanítót és kántort, úgy tanítói, mint kántori hivatalától s egyéb iskolai, vagy egyházi természetű tiszteletbeli állásaitól az egyházi törvény 399. §-a alapján felfüggesztette. Végül bejelenti az egyházmegye esperese, hogy a nagymihályi kir. járásbíróság 1907. évi május hó 13-án, Vb/3/18. sz. alatt kelt átíratával, amennyiben Várady Pál a kérdéses ügyből önmaga ellen a büntető bíróságnál feljelentést tett — a kérdéses látleletet bevonta — és Várady Pál ellen az utóbbi öt év alatt folyamathatott fegyelmi ügyre vonatkozó iratokat átkérte.

Végül jelenti, hogy a kérdéses ügy előadásával Kozma Antal tanácsbíró bízta meg.

Ezeknek előrebocsátása, valamint a vizsgálati iratoknak zárt ülésben történt felolvasása után az elnökség az egyházi törvények 399. §-a értelmében a felfüggesztés fentartása, vagy megszüntetése feletti határozata hozatalát kéri.

Határozat.

A felső-zempléni ref. egyházmegye időszaki birósága folyó évi június hó 12-én tartott ülésében az egyházmegye elnökségének azon intézkedését, mellyel Várady Pál deregnyői tanítót 1907. évi május hó 15-én 254 szám alatt hozott végzéssel tanítói, kántortanítói, valamint egyéb iskolai, vagy egyházi természetű tiszteletbeli állásaitól felfüggesztesse, fentartja.

Ezután a bírósági tárgyalás tétetett folyamathá. Jelen voltak a fentiekén kívül a panaszos deregnyői egyház képviselőjében Tudja Mihály lelkész és Szanyó János gondnok.

A panaszlott Várady Pál tanító képviselőjében dr. Szirmay István ügyvéd.

Előadó: Kozma Antal egyházmegyei tanácsbíró. Annak megállapítása után, hogy a felek az egyházi törvények ide vonatkozó szakaszai alapján a mai tárgyalásra szabályszerűleg meghivattak, elnökség fenti határozatát kihirdetve, Kozma Antal előadót az ügy ismertetésére felkéri.

Az ügynek Kozma Antal tanácsbíró által történt részletes ismertetése után a panaszosok vallomásaik, panaszlott jogi képviselője észrevételeik megtételére hivatnak fel.

Panaszosok panaszukat egész terjedelmükben fentartva, panaszlott nejének, mint érdekelt félnek vallomását kifogásolják, marasztaló ítélet hozatalát s Várady Pálnak a felmerült költségekben leendő marasztalását kéri.

Panaszlott jogi képviselője, a tanuvallomások ellentétes s csakis egy gyermek elbeszélése s nem közvetlen tudomáson alapuló voltára hívja fel a bíróság figyelmét, azokat aggályosoknak tartja, ellenben a panaszlott nejének, mint női méltóságában megsértett nő tanuvallomásának lélektani indokok alapján aggálytalan voltát bizonyítva, vallomásának egész terjedelmében leendő figyelembe vételét kéri; különös figyelembe kéri részesíteni továbbá Papp Lajos bési tanítónak vallomását, ki Sipos Erzsébetet egy teljesen romlott, erkölestelen gyermeknek festi, úgy tárgyi, mint lélektani indokokkal védence ártat-

lanságát bizonyítva, a terhére rótt vád és következménye alóli felmentését kéri.

Ezekután az elnökség a tárgyalást berekeszti s ítélelhozalra visszavonul.

Dókus Ernő egyházmegyei gondnok, mint hivatali kor szerint fiatalabb elnöktárs, az ítélelhozalában részt nem vesz.

A bíróság az ügy előadása és megvizsgálása után egyhangulag a következő ítéletet hozla.

Ítélet.

Az egyházmegyei bíróság Várady Pál állásától felfüggesztett tanítót a terhére rótt azon vád alól, hogy Sipos Erzsébeten nemi erőszakot követett el, felmenti ; ellenben egyházas tekintélyének lealacsonyítása és a tanítói méltóságnak megsértése miatt az egyházi törvények 301-ik §-ának 10-ik pontjába ütközö fegyelmi vétségben bünösnek mondja ki s ezért a 303 §. d) pontja értelmében jelenlegi helyéről minden jövedelem nélküli elmozdítással bünteti és a felmerült 77 korona eljárásí költségnek jelen ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt, az egyházmegyei esperes kezeihez leendő kifizetésére kötelezi.

Indokok :

Felkeltett menteni Várady Pált a terhére rótt azon vád alól, hogy Sipos Erzsébeten nemi erőszakot követett el, mert a megtartott vizsgálat és tárgyalás során ezen vád, minden kétséget kizáró módon beigazolást nem nyert.

Ellenben az egyházi tekintélyének lealacsonyítása és tanítói méltóságának megsértésében vétkesnek kimondani s az ítélet rendelkezö része szerint büntetni kellett, mert a megtartott vizsgálat és tárgyalás során beigazolást nyert az, hogy Várady Pál Sipos Erzsébetet, még nem confirmálható 11 éves leánygyermeket, a katekhizmus tanítása címén az iskolában órán kívül visszatartotta és ezzel alkalmat szolgáltatott arra, hogy presbiterium az ellene közszájon forgó panaszt alaposnak tekintve, vádat emeljen, különösen akkor, midön bírósági eljárás

tárgyát is képezett hason panasz ellene már felmerült; mely könnyelmű eljárása az egyházközség nyugalalmát és békéjét teljesen felzaklatta, közbotrányt idézett elő s az egyházban maradását lehetetlenné tette.

Mindezen indokok alapján fentiek szerint ítélni s a felmerült 77 korona eljárási költségekben Várady Pált, mint aki az eljárásra okot szolgáltatott, marasztalni kellett.

Az ítélet panaszlott és panaszos jogi képviselője előtt élőszóval kihirdettetvén, abba megnyugvásukat kijelentik.

Míg Várady Pállal írásban azzal közöltetik, hogy amennyiben abba bele nem nyugodna, jogában és szabadságában áll a kézbesítéstől számított 15 nap alatt a főtisztelendő egyházkerületi bírósághoz felebbezéssel élni.

A felmerült eljárási költség a következőkben nyeri részletezéseit: Hutka József esperes, Kozma Antal, Szegő Béni, Tudja Mihály tanácsbírák, Sütő Kálmán papi aljegyző részére 10—10 korona, Szanyó János gondnok részére 7 korona és lelkészi ellátás címén a deregnyői egyház részére 10 korona állapítottatott meg.

Végül kimondja a bíróság, hogy a tárgyalásról felvett jegyzőkönyvben, miután a tárgyalta ügy a közérkölciségbe ütközik, maga a jegyzőkönyv pedig kinyomattatik s az egyházmegye összes egyházainak és előljáróinak megküldetik s így a nagyközönség elé kerül, a tanúk vallomásának részletes ösmeretetését mellözi.

Kelt mint fent.

Jegyzette:

BERNÁTH ALADÁR s. k.
világi aljegyző.

HUTKA JÓZSEF s. k.
esperes, mint a bíróság elnöke.

348. sz.

1907.

Jelen ítélet ellen Várady Pál az egyházkerületi bírósághoz ez évi július hó 8-án felebbezést adott be.

Kelt Bánócon, 1907. július hó 8.

HUTKA JÓZSEF,
esperes.

JEGYZETTÉK:

- PÉTER MIHÁLY papi főjegyző: az 1—6., 17, 20., 21., 24 ' 28., 29. a—v., 33—35., 53—55., 57., 58., 60—66.' 86. pontokat.
- IZSÉPY ZOLTÁN világi főjegyző: a 42—52. és a 83—85. pontokat.
- SÜTŐ KÁLMÁN papi aljegyző: a jelenvoltak neveit, a 7—10., 12., 23., 27., 30—32., 36—41., 67—70. pontokat.
- JANKA KÁROLY helyettes jegyző: a 8., 11., 13—16., 18., 19., 22., 25., 26., 56., 71—82. pontokat.
- BERNÁTH ALADÁR volt világi aljegyző az időszakai bírósági pontot.
-

TÁRGYMUTATÓ.

I. Közgyűlési tárgyak.

1. A közgyűlést megelőző istenitisztelet alkalmával Sallay Béla kisbárii lelkész imádkozott.
2. Dókus Ernő gyűlésmegnyitó beszéde.
3. Bernáth Aladár megválasztott világi tanácsbíró és Isépy Zoltán megválasztott világi főjegyző esküütétele.
4. Özv. Hegedüs Sándorné köszönő-levele.
5. Gr. Tisza István dunamelléki főgondnok köszönő-levele.
6. A nagybárii gondnok számadási ügye.
7. Több egyház iskolaiügyére vonatkozó határozat.
8. A kassói temető-ügy.
9. A kiszari lelkészi belhely ügy s több egyház iskolai ingatlan vagyona átíratása ügye s felhívás a sátoraljaujhelyi törvényszék területén levő egyházak lelkészeihez a betétszerkesztés alkalmával történendő eljárásról.
10. A m.-izségi régi iskolai belhely eladási ügye.
11. A b.-újlaki adóügy.
12. Több egyházban a tanítói nyugdíjhátrálék ügye s az arra vonatkozó határozat.
13. A kisbárii paplak-építés ügye.
14. A kolbásai egyház a kozmai egyházi ingatlanból befolyt 1300 koronát házilag szeretné kezelteni, kérelme formai hibák miatt, illetőleg az iratok pótlás végett elutasított.
15. A morvai egyházfentartási alap ügye.
16. A nagybárii tanítólak építésére vonatkozó határozat.
17. A ladamóci regalekártalanítási tőke.
18. A gálszécsi orgona-alap.
19. A csarnahói rendkívüli egyházi adókimutatásnál 4 egyháztág figyelmen kívül hagyatván, az ügy napirendről levétetett.
20. A levéltár rendezéséről szóló jelentés.
21. Horkay Bertalan felmentetik a bírság alól, a lelkészértokezetlen való meg nem jelenésért.
22. A málcái egyházban Stepán Sándorné hagyaték-ügye.
23. A nagyráskai egyháznak az iskola és templomépítésből származott adósság ügye.

24. A nagytoronyai egyházi erdő eladására vonatkozó jelentés és határozat.
25. A tussai egyház utasítatik, hogy az orgonaépítési tervet utólagosan mutassa be.
26. A ladamóci egyház Komáromy-féle belhely eladására vonatkozó szerződés megerősítettik.
27. A bánóci temető-ügy.
28. Több egyházban az adó kifizetve nincs, erre vonatkozó határozat.
29. A zsinati törvények végrehajtására vonatkozó utasítás, illetőleg szabályzat.
30. Utasítás a tanügyi bizottságnak a népiskolákban használható tankönyvek és taneszközökről szóló jelentés tárgyában.
31. A népiskolai ifjúsági könyvtárak felállítása tárgyában a tanügyi bizottság jelentése, melyet az egyházmegye elfogadott.
32. Az egyházlátogatóság idejének megállapítása tárgyában hozott határozat.
33. Tökesegélyre ajánlott egyházak.
34. Stefán Mihály csarnahói lelkész közalapi segélyre ajánltatik.
35. Ugyanerre a csarnahói egyház.
36. Véleményes jelentés az iskolázatlan gyermekekre vonatkozólag.
37. A tanítókra nézve a próbaesztendő beszüntetendő.
38. Az iskolai ingatlan vagyon átíratási ügye.
39. A tanítóegyesületi közgyűlés jegyzőkönyve.
40. A tanügyi bizottság jegyzőkönyve s az arra vonatkozó határozatok.
41. A gyógy-paedagógiai oktatás ügye a lelkészek és tanítók figyelmébe ajánltatik.
42. A Várady Pál és a kir. tanfelügyelő közötti ügy.
43. Gyarmathy László zempléni tanítónak katonaiügben egy évi szabadság adatik s helyettesítéséről őmaga tartozik gondoskodni.
44. A lelkészek 1907. évi özvegy-árva gyámügyi járulékaikról szóló kimutatás.
45. Szombathy Dániel fuvardij iránti kérelmével elutasítatik.
46. A nagytoronyai egyháznak adott utasítás az egyházi tartozások behajtása tárgyában.
47. A kiszarai egyház azon kérelmével, hogy a lelkészi állást 10 évig be ne tölthesse, — elutasítatik.
48. Ugyanezen egyház azon kérelmével, hogy a tanító 10 hold földet használhasson a lelkészi földekből a lelkészi állás be nem töltéséig.
49. Stefán Mihály csarnahói lelkész kérvénye káplántartási kongrua és őszi segély tárgyában.
50. Bényei Dániel csarnahói tanító oklevelének megszerzése iránti haladékokat a minisztériumtól kérjen.

51. Szombathy Dániel nagybárii tanító képesítő vizsgálatának letétele iránt a tanfelügyelőtől haladékokot nyert
52. Diószeghy János világi tanácsbíró lemondása, érdemeinek jegyzőkönyvbe foglalása, a lemondásával megürült állásra, valamint a vil. aljegyzői állásra nov. 1-ig a szavazatok beadandók.
53. Kőrössy György csarnahói segédlelkész egyházmegyénkbe bekebelezetik.
54. Az ősszel folyósítandó segélyek iránti kérvények a segélyosztó bizottsághoz utasíttatnak.
55. Eskütételre jelentkezett tanítók.
56. Jegyzőkönyvi pótlás 1904 tavaszán esküt tett tanítókról.
57. A csarnahói rendkívüli egyházi adókimetés megerősítettik.
58. Felterjesztés a lelkészi nyugdíjintézet ügyében.
59. A volt egyházmegyei gyám-tár meglévő tőkéje a lelkészek nyugdíjintézeti belépési járulékanak fozedezésére fordittatik.
60. Csernovicz Gyula sátoraljaujhelyi asztalos kérvénye.
61. A mácaai toronysisakjának megújítására vonatkozó terv és költségvetés megerősítettik.
62. A gereselyi rendkívüli egyházi adókimetés megerősítettik.
63. A lasztóci költségvetés az egyházi épületek fedéséről megerősítettik.
64. Bottka Bertalan gereselyi lelkész panasza a szolgáltatások és fizetések megtagadása iránt a presbitériumhoz visszatétetik.
65. A kistráskai egyház kérvénye segély iránt a segélyosztó bizottságnak kiadatik.
66. A kistoronyai iskola, tanítólak, templom megújítására vonatkozó terv és költségvetés.
67. A nagytoronyai építkezésekre vonatkozó terv és költségvetés.
68. Az egyházlátogatás teljesítésére vonatkozó határozat.
69. Özv. Soltész Gyuláné kérvénye kisazari lelkészi özvegyi illetéke megállapítása tárgyában.
70. B.-újlaki rendkívüli adókimetés.
71. A morvai rendkívüli egyházi adókimetés megerősítettik.
72. Jónás Ferenc gálszécsi tanító állásába beerősítettik s az egyházmegyébe bekebeleztetvén.
73. Liszkay Bertalan hardicsai tanító hasonlóképen.
74. Tóth Miklós nagytoronyai tanító azonképen.
75. Kiss Sándor tussai tanító is.
76. Vajnay József Albert abarai tanító nemkülönben.
77. A fenti 5 egyház tanítói díjlevelei megerősítettnek.
78. Az új egyházi törvények az egyházaknak elküldettek.

79. Munkácsi Süteő István rimaszombati ügyvéd alapítványt tett a gál-szécsi egyházra.
80. Az abarai egyház adásvétel és cseréről szóló szerződése meg erősítettik.
81. Váradi Pál deregnyői tanító helyettesítendő.
82. Az időszaki bíróság tagjai.
83. Az egyházkerületre küldött képviselők.
84. A jegyzőkönyvi pontok hitelesítési helye s a hitelesítők.
85. A jegyzőkönyvi pontok meghitelesítése.

II. Bírósági ügyek.

Váradi Pál deregnyői tanító ügyében hozott fegyelmi bírósági ítélet.

BETŰRENDES NÉVMUTATÓ.

- Abara** 7 a), 40 l), 78, 81.
Abarai fitanító 40 l).
Alsómihályi 12, 40 e).
Bánóc 7 a), 27.
Bernáth Aladár 3, 29 i), 53, 60, 83, 84, 85.
Bényei Dániel 51.
B.-újlak 28, 71.
B.-újlaki lelkész 40 i).
Bogoly József 6.
Borsi 28.
Bottka Bertalan 65.
Csernahó 7 a), 28, 35, 58.
Csernovicz Gyula 61.
Deregyő 82.
Deregyői lelkész 40 m).
Diószeghy János 53.
Dókus Ernő 2, 59, 60.
Dókus Gyula 29 b), 29 n), 53, 60, 83, 85.
Dókus László 29 n), 30, 39, 53, 60, 83, 84, 85.
Egyházak 3, 38, 40.
Egyházlátogatóság 7 a), 12, 28, 40 d), 40 e), 79.
Eperjessy Lajos dr. 29 f).
Erdélyi András 30.
Esperes 9, 12, 29, 36, 37, 38, 47, 60.
Fejes István 29 b), 53.
Gálszécs 7 a), 33, 78.
Gercsely 33.
Gercselyi lelkész 40 h).
Gyarmathy László 43.
Hardicsa 7 a), 78.
Hardicsai lelkész 40 o).
Özv. Hegedűs Sándorné 4.
Homonna 29 h).
Horkay Bertalan 21.
Ilosvay János 63.
Ilosvay Zsigmond 63.
Izsépi lelkész 40 g).

- Izsépi Tihamér 84, 85.
 Izsépi Zoltán 3, 29 b), 60.
 Iskolalátogatók 40.
 Iskolaszékek 36.
 Jegyzői kar 85.
 Jónás Ferenc 56, 73.
 Karakó Ferenc 29 m), 30, 39.
 Kádár János 29 n), 30.
 Kisazar 7 a), 9, 33, 47, 48.
 Kisazari tanító 7 c).
 Kisbári 33.
 Kistráska 66.
 Kiss Sándor 76.
 Kistoronya 33, 40 d), 67.
 Kiszti János 63.
 Kolbása 12.
 Kormos Gerő 39.
 Kozma Antal 84.
 Könyves Kálmán 29 m), 39.
 Kőrössy György 54.
 Ladamóc 17, 26, 33.
 Lasztoméri tanító 40 s).
 Lasztóc 7 a), 33, 64.
 Lasztóci tanító 40 f).
 Lelkészek 9.
 Liszkay Bertalan 56, 74.
 Magyarizsép 10
 Málca 40 n), 62.
 Málcai gondnok 22.
 Málcai lelkész 22.
 Melkó István 20.
 Migléc 33.
 Morva 40 r), 72.
 Munkácsi Süteő István 80.
 Nagybári 7 a), 33, 40 c).
 Nagyráska 23.
 Nagytoronya 12, 24, 28, 33, 46, 68, 78.
 Nemes Lajos 84.
 Pálur József 57.
 Pálur Miklós 39, 40 (2).
 Pántly Lajos 39.

Péter Mihály 29 n), 39, 84.

Sallay Béla 1.

Segélyosztó bizottság 55.

Sidó Rozália 57.

Stefán Mihály 50, 53.

Sütő Kálmán 30, 40 (2).

Szalóki tanító 40 m).

Szeghő Benő 20, 29 b), 83, 84.

Szekeres István 57.

Szilágyi István 29 m), 40 (2).

Szombathy Béla 29 m), 30.

Szombathy Dániel 45, 52.

Szöllőske 28, 40.

Tanügyi biz. 29 l).

Gr. Tisza István 5.

Tomory Pál 40 (2).

Tóth Miklós 56, 75.

Tudja Mihály 29 n), 83.

Tusa 7 a), 9, 12, 33, 78.

Ügyész 27, 38, 83.

Zemplén 28, 40 j).

Vajnay József Albert 56, 77.

Várady Pál 42, fegy. bir. I.

Vásárhelyi tanító 40. sz.

Virág József 30, 83.

